

ครุภูมิปัญญาไทย
รุ่นที่ ๖
ภาคใต้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

๓๗๑.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส๖๙๑ค **ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ภาคใต้**

กรุงเทพฯ : สกศ., ๒๕๕๒

๘๔ หน้า

ISBN : ๙๗๘-๙๙๗-๕๕๙-๗๗๔-๗

๑. ครูภูมิปัญญาไทย - ภาคใต้ ๒. ชื่อเรื่อง

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ภาคใต้

สิ่งพิมพ์ สกศ. : อันดับที่ ๔๘/๒๕๕๒

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : สิงหาคม ๒๕๕๒

จำนวนพิมพ์ : ๑,๐๐๐ เล่ม

ISBN : ๙๗๘-๙๙๗-๕๕๙-๗๗๔-๗

จัดพิมพ์และเผยแพร่ : สำนักงานมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐-๒๖๖๘-๗๑๑๐-๒๔ ต่อ ๒๕๑๓, ๒๕๑๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๓-๑๑๒๙

Web Site : <http://www.onec.go.th>

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๖๑-๔๕๖๗

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทยเพื่อทำหน้าที่นำภูมิปัญญาด้านต่างๆ เข้าสู่การศึกษาของชาติ ผ่านการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ เป็นต้นมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการสรรหาบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านต่างๆ ๙ ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และด้านโภชนาการ ซึ่งมีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยได้นำความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาที่ได้สืบสานมาแต่บรรพบุรุษมาปรับประยุกต์ใช้เป็นฐานสำคัญของการเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยให้ก้าวไกลสู่สากลในมิติที่หลากหลาย ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทยแล้ว ๕ รุ่น จำนวน ๒๘๒ คน

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ จำนวน ๕๙ คน ประกอบด้วยครูภูมิปัญญาไทย ภาคเหนือ จำนวน ๒๑ คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๐ คน ภาคกลางและภาคตะวันออก จำนวน ๑๑ คน และภาคใต้ จำนวน ๗ คน เพื่อนำประสบการณ์ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาของบุคคลดังกล่าวพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าสืบไป

หนังสือครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ภาคใต้ ได้ประมวลสาระ ประวัติชีวิต ผลงาน กระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการนำความรู้ของครูภูมิปัญญาไทยในการพัฒนาการศึกษาของชาติ เพื่อเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้ร่วมกันในการปรับประยุกต์ภูมิปัญญาเข้าสู่การศึกษาของชาติให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สาระความรู้ภูมิปัญญาไทยของครูภูมิปัญญาไทยที่ได้ประมวลสรุปไว้ในหนังสือครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ภาคใต้ จะเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการนำภูมิปัญญาไปสู่การพัฒนาการศึกษาของชาติและการพัฒนาอาชีพของบุคคล ชุมชน และประเทศชาติโดยส่วนรวม

(รองศาสตราจารย์ธอง จันทรางศุ)

เลขาธิการสภาการศึกษา

ครุภูมิปัญญาไทย ภาคใต้

- ❖ พระครูศาสนกิจจาทร ไชติปาโล
- ❖ นายจรัส ภูมิภูถาวร
- ❖ นายสุเมธ มีลือ
- ❖ นายประจวบ ทีปจรัสกุล
- ❖ นายสถิตย์ ทองวิจิตร
- ❖ นางสมศรี ชอบกิจ
- ❖ นายประพันธ์ ไผ่เส็ง

สารบัญ

- ประกาศสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา เรื่อง การยกย่องเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ๕
- ความเป็นมาการยกย่องเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทยของ ๘
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 - ❖ พระครูศาสนกิจจาทร ไชติปาโล ๑๗
 - ❖ นายจรัส ภูมิภูถาวร ๒๓
 - ❖ นายสุเมธ มีลือ ๓๑
 - ❖ นายประจวบ ทีปจรัสกุล ๓๙
 - ❖ นายสถิตย์ ทองวิจิตร ๔๙
 - ❖ นางสมศรี ชอบกิจ ๕๗
 - ❖ นายประพันธ์ ไผ่เส็ง ๖๕
- ภาคผนวก**
 - ทำเนียบครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ๗๔
 - คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๘๐
 - เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานสรรหาและคัดเลือกครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖
 - คณะผู้จัดทำ ๘๔

ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เรื่อง การยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมภูมิปัญญาไทย โดยสรรหาบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาใน ๙ ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และด้านโภชนาการ ยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยนั้น

บัดนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ดังนี้

ครูภูมิปัญญาไทยภาคเหนือ

๑. นายบุญชอบ เอ็มอิม	ด้านเกษตรกรรม
๒. นายจรัส โยธา	ด้านเกษตรกรรม
๓. นายทองคำ เข้มทองคำ	ด้านเกษตรกรรม
๔. นายทองปาน เผ่าโสภา	ด้านเกษตรกรรม
๕. นายสำรวย ทวีทรัพย์	ด้านเกษตรกรรม
๖. นายอินสอน สุริยงค์	ด้านเกษตรกรรม
๗. นายจักรพันธ์ ชัยแปง	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๘. นางสีนวล หมวกทอง	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๙. นายสมบุญ ใจสูง	ด้านการแพทย์แผนไทย
๑๐. นายอินสม สิริรัตน์	ด้านการแพทย์แผนไทย
๑๑. นายเกษม ดวงงาม	ด้านศิลปกรรม
๑๒. นายไกรวิท สุขประเสริฐ	ด้านศิลปกรรม
๑๓. นายเบญจพล สิทธิประณีต	ด้านศิลปกรรม
๑๔. นายประทีป สุขโสภา	ด้านศิลปกรรม

๑๕. นางพยอม ถิ่นถา	ด้านศิลปกรรม
๑๖. นางพันทิพา สิงห์ขลุ้ต	ด้านศิลปกรรม
๑๗. นายมานิตย์ เจริญเกษมทรัพย์	ด้านศิลปกรรม
๑๘. นายสมทรัพย์ ศรีสุวรรณ	ด้านศิลปกรรม
๑๙. นายประเสริฐ ประดิษฐ์	ด้านภาษาและวรรณกรรม
๒๐. นายสันติ อภัยราช	ด้านภาษาและวรรณกรรม
๒๑. นางอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว	ด้านภาษาและวรรณกรรม

ครุภูมิปัญญาไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. นายบุญสวน แคนตะ	ด้านเกษตรกรรม
๒. นางนงนุช จันทร์แจ่ม	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๓. นายบุญมี ล้อมวงค์	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๔. นายป่วน เจียวทอง	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๕. นายสุด กัณฑ์รัตน์	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๖. นางสุนันทา ณ เจียงคำ	ด้านการแพทย์แผนไทย
๗. นางจินดา บุษสระเกษ	ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน
๘. นางวิไลวรรณ ธาณี	ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน
๙. นายกมนต์โรจน์ นิวัฒน์บรรหาร	ด้านศิลปกรรม
๑๐. นายจำนงค์ กาหลง	ด้านศิลปกรรม
๑๑. นายธรรมรงค์ แก้วโบราณ	ด้านศิลปกรรม
๑๒. นายสมหมาย ศรีเมืองแก้ว	ด้านศิลปกรรม
๑๓. นางสังวาลย์ จำปาทอง	ด้านศิลปกรรม
๑๔. นายสำรอง สาธุการ	ด้านศิลปกรรม
๑๕. นางสุนันทา ศิริมาตย์	ด้านศิลปกรรม
๑๖. นางอังคนางค์ ศิริมณี	ด้านศิลปกรรม
๑๗. นางกรมศิลป์ ดวงจันทร์	ด้านภาษาและวรรณกรรม
๑๘. นายเชษฐवाल บุญออก	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี
๑๙. นายบุญหนา บุญมี	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี
๒๐. นายสุรจิตต์ จันทร์สาขา	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

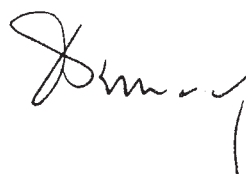
ครุภูมิปัญญาไทยภาคกลางและตะวันออก

๑. นายไสว ศรียา	ด้านเกษตรกรรม
๒. นายวิชัย เฉิดจะโปะ	ด้านเกษตรกรรม
๓. นายพงษ์ลักษณ์ สุวรรณมาลี	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๔. นายประสพสุข อิงคะวะระ	ด้านการแพทย์แผนไทย
๕. นายสุนทร เขาวนะพานิช	ด้านการแพทย์แผนไทย
๖. นายประสาท เทศแยม	ด้านการแพทย์แผนไทย
๗. นางดวงเนตร ดุริยพันธุ์	ด้านศิลปกรรม
๘. นางสาวถนอมศรี อภัยพลชาญ	ด้านศิลปกรรม
๙. นายปิยวัฒน์ ศิริเลิศ	ด้านศิลปกรรม
๑๐. นางถนอม คงยิ้มละมัย	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี
๑๑. นายพุทธ ตันมณี	ด้านโภชนาการ

ครุภูมิปัญญาไทยภาคใต้

๑. พระครูศาสนกิจจาทร โชติปาโล	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี
๒. นายจำรัส ภูมิภูถาวร	ด้านเกษตรกรรม
๓. นายสุเมธ มีลือ	ด้านเกษตรกรรม
๔. นายประจวบ ทิปจรัญกุล	ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. นายสถิตย์ ทองวิจิตร	ด้านศิลปกรรม
๖. นางสมศรี ขอบกิจ	ด้านศิลปกรรม
๗. นายประพันธ์ ไผ่เส็ง	ด้านศิลปกรรม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(รองศาสตราจารย์อภทอง จันทรางศุ)

เลขาธิการสภาการศึกษา

ความเป็นมา การยกย่องเชิดชูเกียรติ

ครุภูมิปัญญาไทย

ของ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดให้กระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการในเรื่องศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาทั้งยังกำหนดให้มีการนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา ยกย่อง เชิดชู ผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาไว้ด้วย นั้น

เพื่อให้มีการนำองค์ความรู้เรื่องภูมิปัญญาไทยเข้าสู่ระบบการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมกิจกรรมเรียนรู้ครุภูมิปัญญาไทยขึ้นเพื่อดำเนินการสรรหาบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญา ยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครุภูมิปัญญาไทยขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นมา และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ความหมายและขอบข่ายภูมิปัญญาไทย

ภูมิปัญญาไทย หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกรสร ปรุงแต่ง พัฒนา และถ่ายทอด สืบต่อกันมา

เพื่อให้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สมดุลกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย

ภูมิปัญญาไทย มีลักษณะเป็นองค์รวม และมีคุณค่าทางวัฒนธรรม เกิดขึ้นในวิถีชีวิตไทย ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจเป็นที่มาขององค์ความรู้ที่งอกงามขึ้นใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัวในการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทย ลักษณะองค์รวมของภูมิปัญญามีความเด่นชัดในหลายด้าน เช่น

๑. ด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ความสามารถในการผสมผสาน องค์ความรู้ ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนามาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสานการแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีเหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

๒. ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ได้แก่ การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตเพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นขบวนการให้ชุมชนท้องถิ่น สามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. ด้านการแพทย์แผนไทย ได้แก่ ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น ยาจากสมุนไพร อันมีอยู่หลากหลาย การนวดแผนโบราณ การดูแลรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เป็นต้น

๔. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน เป็นต้น

๕. ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ได้แก่ ความสามารถในการประสานและบริหารกองทุนและสวัสดิการชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม เช่น การจัดการกองทุนของชุมชนในรูปของสหกรณ์ออมทรัพย์ รวมถึงความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลของชุมชน และการจัดระบบสวัสดิการบริการชุมชน

๖. ด้านศิลปกรรม ได้แก่ ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ การละเล่นพื้นบ้าน และนันทนาการ

๗. **ด้านภาษาและวรรณกรรม** ได้แก่ ความสามารถในการอนุรักษ์และสร้างสรรค์ผลงานด้านภาษาวรรณกรรมท้องถิ่นและการจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรตหนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่างๆ

๘. **ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี** ได้แก่ ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาปรัชญาความเชื่อและประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททางเศรษฐกิจสังคม เช่น การถ่ายทอดวรรณกรรม คำสอน การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีข้าว

๙. **ด้านโภชนาการ** ได้แก่ ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์และปรุงแต่งอาหารและยาได้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่างๆ ตลอดจนผลิตเป็นสินค้าและบริการส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย รวมถึงการขยายคุณค่าเพิ่มของทรัพยากรด้วย

ครูภูมิปัญญา

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัดทำนิยามความหมายของครูภูมิปัญญาและครูภูมิปัญญาไทยไว้ดังนี้

ครูภูมิปัญญา หมายถึง บุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านหนึ่งด้านใด เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน และได้รับการยกย่องให้เป็น “ครูภูมิปัญญาไทย” เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒

หลักเกณฑ์การยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น “ครูภูมิปัญญาไทย” รุ่นที่ ๖

การพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทยนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาร่วมกับคณะทำงานสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อสรรหาและคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทย โดยใช้หลักเกณฑ์การประเมิน ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การประเมินจากเอกสาร

การประเมินจากเอกสาร มีหลักเกณฑ์ในการใช้พิจารณาจากข้อมูลที่มีในแบบเสนอ ผู้ทรงภูมิปัญญาเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น “ครูภูมิปัญญาไทย” รุ่นที่... รวมทั้งพิจารณาข้อมูลจากสิ่งอื่นๆ ตามที่ผู้ทรงภูมิปัญญาจัดส่งแนบมาให้ เช่น ซีดี-รอม และสิ่งพิมพ์ เป็นต้น การตัดสิน

จะพิจารณาข้อมูลโดยรวมที่มี โดยมีประเด็นองค์ประกอบเพื่อการพิจารณา ๑๐ ประเด็น โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละประเด็นองค์ประกอบและมีการให้น้ำหนักคะแนนในแต่ละประเด็นองค์ประกอบ ต่อไปนี้

๑) เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละประเด็นองค์ประกอบ มีดังนี้

(๑) ถ้ามีข้อมูลในแต่ละประเด็น มีข้อความครบถ้วน ชัดเจน และมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่น่าสนใจควรแก่การติดตาม ให้ ๒ คะแนน

(๒) ถ้ามีข้อมูลในแต่ละประเด็นมีข้อความไม่ครบถ้วนและขาดความชัดเจน แต่น่าจะมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่น่าสนใจควรแก่การติดตาม ให้ ๑ คะแนน

(๓) ถ้ามีข้อมูลในแต่ละประเด็นมีข้อความไม่ครบถ้วนและขาดความชัดเจน และไม่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่น่าสนใจควรแก่การติดตาม ให้ ๐ คะแนน

๒) การให้น้ำหนักคะแนนในแต่ละประเด็นองค์ประกอบ มีคะแนนตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตาราง แสดงการให้น้ำหนักคะแนนในแต่ละประเด็นองค์ประกอบตามแบบเสนอผู้ทรงภูมิปัญญา เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น “ครุภูมิปัญญาไทย”

ประเด็นองค์ประกอบตามแบบเสนอผู้ทรงภูมิปัญญา เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น “ครุภูมิปัญญาไทย” รุ่นที่...	การให้น้ำหนักคะแนน
๑. ประวัติผู้ทรงภูมิปัญญา	๑
๒. ประวัติชีวิตและผลงาน	๒
๓. ประสบการณ์การทำงานด้านที่เชี่ยวชาญ	๔
๔. ผลงานที่ปรากฏ	๔
๕. เครื่องราชอิสริยาภรณ์/ เกียรติคุณ / รางวัลที่เคยได้รับ	๒
๖. เรียงความเล่าถึงประวัติชีวิตและการทำงานอย่างละเอียด	๓
๗. ความคิดเห็นของผู้เสนอ	๑
๘. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น	๑
๙. ชื่อ-ที่อยู่ของผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม	๑
๑๐. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา	๑
รวม	๒๐ คะแนน

อนึ่ง การผ่านเกณฑ์ประเมินจากเอกสารเพื่อก้าวไปสู่การประเมินภาคสนามได้ก็ต่อเมื่อมีผลคะแนนจากการประเมินเอกสารในประเด็นองค์ประกอบ ๑๐ ประเด็นดังกล่าวนั้น จะต้องได้ผลลัพธ์รวมของคะแนนต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๒. หลักเกณฑ์การประเมินภาคสนาม

การประเมินภาคสนาม มีหลักเกณฑ์ในการใช้พิจารณาจากข้อมูลที่มีในพื้นที่ภาคสนามเพื่อประเมินเชิงประจักษ์ โดยใช้หลักเกณฑ์การประเมินภาคสนามนี้ประเมินผู้ทรงภูมิปัญญาที่ได้ผ่านการประเมินจากเอกสารตามข้อ ๑.๑ แล้ว ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ต้องพิจารณาองค์ประกอบ ตัวชี้วัด เกณฑ์การให้คะแนน และการให้น้ำหนักคะแนนแก่ผู้ทรงภูมิปัญญาตามที่กำหนดไว้ ๓ ด้าน ดังนี้

- ๑) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (๕ ข้อ) ได้แก่
 - (๑) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยอมรับของสังคม
 - (๒) มีคุณธรรม จริยธรรม และเสียสละในการถ่ายทอดภูมิปัญญา
 - (๓) มีความสามารถในการใช้ภูมิปัญญาด้านนั้นๆ
 - (๔) ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่ปฏิบัติ
 - (๕) เป็นผู้นำที่ดีและมีความสามารถในการบริหารจัดการ
- ๒) ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ (๕ ข้อ) ได้แก่
 - (๑) มีความสามารถในการถ่ายทอดภูมิปัญญา
 - (๒) มีการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการในการถ่ายทอดองค์ความรู้
 - (๓) มีความสามารถในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ภูมิปัญญา
 - (๔) มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญา
 - (๕) มีการติดตามและประเมินผลการถ่ายทอดภูมิปัญญา
- ๓) ด้านคุณภาพของผลงาน (๓ ข้อ) ได้แก่
 - (๑) มีผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
 - (๒) มีผลงานเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม
 - (๓) มีผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติในการแก้ไขปัญหาและเพื่อการพัฒนา

๓. การประกาศผลผู้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

การประกาศผลผู้ทรงภูมิปัญญาที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ นั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะประกาศรายชื่อก็ต่อเมื่อมีผลการประเมิน ซึ่งคณะทำงานฯ ได้พิจารณาเรียบร้อยแล้ว โดยเฉพาะเงื่อนไขการประเมินภาคสนามนี้ ผู้ทรงภูมิปัญญาที่มีสิทธิ์ได้รับการประกาศผลได้รับการยกย่อง จะต้องผ่านเกณฑ์บังคับร้อยละ ๕๐ ในองค์ประกอบของแต่ละด้านดังต่อไปนี้

๑) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ๒ ข้อ ได้แก่ ข้อ (๑) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยอมรับของสังคม และข้อ (๓) มีความสามารถในการใช้ภูมิปัญญาด้านนั้นๆ

๒) ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ ประกอบด้วย ๓ ข้อ ได้แก่ ข้อ (๒) มีการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการในการถ่ายทอดองค์ความรู้ (๓) มีความสามารถในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ภูมิปัญญา และข้อ (๔) มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญา

๓) ด้านคุณภาพของผลงาน ประกอบด้วย ๑ ข้อ ได้แก่ ข้อ (๑) มีผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

นอกจากจะผ่านเกณฑ์บังคับร้อยละ ๕๐ แล้ว ยังมีเงื่อนไขต่อมา คือ ผู้ทรงภูมิปัญญาจะต้องได้คะแนนโดยรวมตามแบบประเมินภาคสนามร้อยละ ๘๐ ตามประเด็นต่างๆ ขององค์ประกอบตัวชี้วัด เกณฑ์การให้คะแนน และการให้น้ำหนักคะแนนแก่ผู้ทรงภูมิปัญญา

ครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๕๙ คน โดยได้เข้ารับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติครุภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ ๖ จาก นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ ห้องอัมรินทร์ โรงแรม เอส.ดี.อเวนิว กรุงเทพมหานคร

เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ศรุกรุมิปัญญาไทย

ลักษณะของเข็มเชิดชูเกียรติศรุกรุมิปัญญาไทย

มีลักษณะเป็นช่อลายกระจังตาอ้อย ๙ ช่อ ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนขอบข่ายภูมิปัญญาไทย ๙ ด้าน ประกอบด้วย ข้อความ “ศรุกรุมิปัญญาไทย” ที่ทำด้วยเงินบริสุทธิ์ และเกสรทั้ง ๙ ช่อ ทำด้วยทองคำแท้

ความหมาย

หมายถึง ความเป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของศรุกรุมิปัญญาไทยด้านใดด้านหนึ่งใน ๙ ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และ ด้านโภชนาการ

ผู้ออกแบบ

นายนนทิวรรธน จันทนะผลิน อาจารย์ภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

“ครูสกุติ”

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖

ภูมิธรรมภูมิแห่งรู้	วิชา
กอบก่อภูมิปัญญา	โอบเอื้อ
สรรพศาสตร์แสวงหา	เสาะใส่ ตนนอ
สานสืบส่อนศิษย์เก้อ	กิจให้วัฒนา
ภูมิธรรมแห่งภูมิไทย	คือภูมิใจของวันนี้
ภูมิรู้ที่ครุมี	คือภูมิดีขวัญแผ่นดิน
สืบทอดและสืบสาน	เติมต่องานมีรูปล้น
ดักดีศรีแห่งชีวิน	เกียรติยศปรากฏงาม
“ครูภูมิปัญญาไทย”	จึงยิ่งใหญ่ในนิยาม
เขียนชื่อให้ลือนาม	ไว้กลางใจมหาชน
ต้นแบบของคนจริง	ไม่อ้างอิงหวดตัวตน
ภูมิรู้จึงเกิดผล	สร้างสังคมสร้างชาติไทย
คือดักดีและคือศรี	คือครุติในดวงใจ
เทียบธรรมกระจ่างใจ	ขจัดมืดอวิชชา
คือครูของแผ่นดิน	ได้ขลิบยิบแรงศรัทธา
เต็มเปี่ยมด้วยเมตตา	คงคุณค่าคำว่า “ครู”
ขอดียิ่งครูชน	อุทิศตนเพื่อเรียนรู้อ
แก้ศาสตร์คือตราชู	คือแก้เขียงแบบอย่างทำ
เพราะครูคือผู้ให้	เต็มหัวใจผู้ชี้นำ
แก้ด้านประจักษ์จำ	คือเพชรงามแห่งนาคร
รักศิษย์ปถนอมศาสตร์	สมบัติชาติสืบสั่งสอน
ภูมิไทยจึงบวร	ภูมิปัญญาค่าอนันต์
สืบน่านบุญง่า	ต่างบุพพามาสาส์นวรรต
มนน้อมกำนัล	มนัสนึกสกุติ

ด้วยจิตคารวะ

ครูสมเจตน์ วิมลเกษม

ครูภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ ๔ ด้านภาษาและวรรณกรรม (ภาษาล้านนา)

ศรุมหิปัญญาไทย ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

พระครูศาสนกิจชาทร โชติปาโล

ครุฑภูมิปัญญาไทย ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

คำประกาศเกียรติคุณ

พระครูศาสนกิจจาทร โขติปาโล

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

พระครูศาสนกิจจาทร โขติปาโล เกิดเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๐๒ ที่ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการนำปรัชญา ศาสนา และประเพณี มาประยุกต์ใช้โดยใช้วิธีการที่ทันสมัยหลากหลายเหมาะสมกับผู้รับฟัง สามารถนำภูมิปัญญาไปพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์รวมจิตใจของชุมชน ช่วยให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและประชาชนสามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์แก่สังคม

การที่พระครูศาสนกิจจาทร โขติปาโล ได้นำความรู้ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี ที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝนจนประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

พระครูศาสนกิจจาทร โชติปาโล

ธรรมปริทัศน์ไทย ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

พระครูศาสนกิจจาทร โชติปาโล เดิมชื่อ ชอบ เต็มราม ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง หลังจากศึกษาจบภาคบังคับแล้วได้เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับอาชีวศึกษา ตามลำดับ จนเมื่ออายุ ๒๑ ปี ท่านได้อุปสมบท ณ วัดสุวรรณวิชัย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ได้รับฉายาว่าโชติปาโล และศึกษาธรรมจนสอบได้นักธรรมชั้นเอก

ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดลานชะชะ

ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะตำบลพนมวังก อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์

พระครูศาสนกิจจาทร หมั่นอบรมสั่งสอนพระสงฆ์ให้ปฏิบัติอันสมควรแก่สมณสาธูป อันน่าเลื่อมใส ท่านได้จัดตั้งสำนักศาสนศึกษา สอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เป็นพระวิทยากร ครูพระ สอนวิชาพระพุทธศาสนา ได้บรรยายธรรมทางสถานีวิทยุกระจายเสียง คลื่นสารธรรมนำชีวิตทางสถานีพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดพัทลุง ท่านสามารถถ่ายทอดหลักธรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาคนแบบบูรณาการเป็นองค์รวม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการส่งเสริมการอยู่ดีกินดี ความสงบสุขของสังคม ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนประชาชนยึดมั่นในหลักธรรมทางพุทธศาสนา

องค์ความรู้

เป็นผู้ที่นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาใช้ในการแก้ปัญหาชุมชน โดยนำคำสั่งสอนมาถ่ายทอดให้ชาวบ้านรับฟังทำความเข้าใจ ผ่านระบบวิทยุทาง FM ๑๐๒.๐ MHz ชื่อรายการ “คลื่นสาระธรรมนำชีวิต” และสามารถนำไปดำเนินชีวิตโดยยึดหลักธรรมเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้ชุมชนอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข เกิดพลังในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำสู่ความเป็นสังคมที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเทศชาติมีความสุข มีความสมานฉันท์บนพื้นฐานคุณธรรม จริยธรรม

การถ่ายทอดความรู้

พระครูศาสนกิจจาทกร โชติปาโล ถ่ายทอดความรู้ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี เป็นพระนักเทศน์ รวมถึงเป็นครูสอนในศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และบรรยายธรรมผ่านทางสถานีวิทยุ จัดการเรียนรู้อัจฉริยภาพพัฒนาเป็น “อุทยานการศึกษา”

- การศึกษาในระบบ :**
- ❖ เป็นครูพระ สอนนักเรียนโรงเรียนวัดลานชะชะ
 - ❖ เป็นครูพระ สอนพระพุทธศาสนาโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดลานชะชะ
- การศึกษานอกระบบ :** เป็นพระนักเทศน์บรรยายธรรมในงานต่างๆ โดยเป็นพระวิทยากรในโครงการต่างๆ ที่วัดกับชุมชนร่วมกันจัดขึ้น
- การศึกษาตามอัธยาศัย :** สร้างเครือข่ายเพื่อการเผยแพร่ความรู้ข่าวสารทางการพัฒนาจิต กิจกรรมแข่งขันทักษะในข้อธรรม เครือข่ายสำนักปฏิบัติธรรม

วิธีการถ่ายทอดความรู้

พระครูศาสนกิจจาทกร โชติปาโล ถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เนื่องจากเป็นพระนักเทศน์ และนักพัฒนา สามารถถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

- ❖ การบรรยายในสถานศึกษาและผู้สนใจในโครงการปฏิบัติธรรมต่างๆ
- ❖ ผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

การที่พระครูศาสนกิจจาทกร โชติปาโล เป็นบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการ สภากาชาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

พระครูศาสนกิจจารทร โขติปาโล เกิดเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๐๒ ที่ ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นบุตรคนที่ ๕ ในจำนวนพี่น้อง ๗ คน ของนายย้อย เต็มราม และนางคล้าย เต็มราม

การศึกษา

- ❖ พ.ศ. ๒๕๒๑ มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพิบูลทองวิทยา
- ❖ พ.ศ. ๒๕๒๔ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนการช่างพัทลุง
- ❖ พ.ศ. ๒๕๒๘ เปรียญธรรมนักรธรรมเอก (น.ธ.เอก)
สำนักเรียนคณะจังหวัดพัทลุง จังหวัดพัทลุง

เกียรติคุณที่ได้รับ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์สัญญาบัตร พัดยศที่พระครูสัญญาบัตร เจ้าอาวาสชั้นโท
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับคัดเลือกจากกรมศาสนา “อุทยานการศึกษาในวัด” ดีเด่น
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๑ รางวัลวัดพัฒนาตัวอย่าง ระดับประเทศ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ รับพระราชทานรางวัลเสมาธรรมจักร
จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับโล่จากจังหวัดพัทลุงยกย่องวัดลานชะแยะเป็นหน่วยงานองค์กรที่สนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษาของจังหวัดพัทลุง
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี
จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

นายจรัส ภูมิภูตาว

สมาคมปศุญาไทย ด้านเกษตรกรรม

คำประกาศเกียรติคุณ

นายจรัส ภูมิภูถาวร

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

ครูจรัส ภูมิภูถาวร เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๘๕ ที่จังหวัดภูเก็ต เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องการเกษตรแบบผสมผสาน การจัดการเกษตรในเขตเมือง ซึ่งมีพื้นที่จำกัด การอนุรักษ์ดอกหน้าวัวพันธุ์เปลวเทียนภูเก็ตซึ่งเป็นสายพันธุ์พื้นเมือง และการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นงานจักสานและผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อใช้ในครัวเรือน

การที่ครูจรัส ภูมิภูถาวร ได้นำความรู้ด้านเกษตรกรรมที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝนจนประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านเกษตรกรรม ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

นายจรัส ภูมิภูถาวร

คุรุภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

ครูจรัส ภูมิภูถาวร จากจังหวัดภูเก็ต ในวัยเด็กครอบครัวฐานะยากจน มีแม่เป็นผู้นำครอบครัว ประกอบอาชีพทำนา ทำขนมขาย เมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ไม่มีโอกาสศึกษาต่อ และในวัยเด็กเป็นคนที่สนิทกับยายมาก จึงได้รับการถ่ายทอดศิลปะด้านการทำจักสานและงานหัตถกรรมจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร นอกจากนี้ยังต้องช่วยแม่และญาติทำนา ปลูกผัก ทำให้ได้รับความรู้ที่เป็นพื้นฐานทางด้านการเกษตร

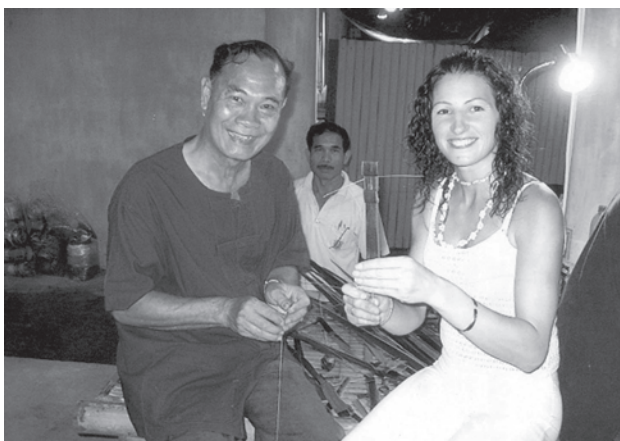
จากการได้รับความรู้พื้นฐานการเกษตร เป็นคนรักความสงบ เรียบง่าย ในปี พ.ศ.๒๕๑๔ จึงได้ประกอบอาชีพการเกษตรอย่างจริงจัง เริ่มจากการปลูกพืชผักสวนครัว ทำสวนยางพารา จำนวน ๓๐ ไร่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และเริ่มทำการเกษตรแบบผสมผสาน ได้เรียนรู้และพัฒนาการจัดวางรูปแบบของสวนในพื้นที่จำกัด มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลอยู่เสมอ โดยเริ่มต้นเข้าสู่ระบบการศึกษาด้วยการเข้ารับการฝึกอบรม ทักษะศึกษา ดูงานที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้นและเรียนรู้พัฒนาความรู้ความชำนาญของตนเองให้สอดคล้องกับอาชีพ และได้นำความรู้เหล่านั้นบอกต่อเพื่อนบ้านร่วมอาชีพ

จากความมุ่งมั่น ตั้งใจ ใฝ่รู้ดังกล่าว ทำให้สามารถสร้างผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ลงทุนน้อย ออกสู่ตลาด สามารถพึ่งตนเองในวิถีทางเกษตรได้

องค์ความรู้

ครูจรัส ภูมิภูถาวร เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญในด้านการจัดการเรื่องการเกษตร มีความสามารถในการใช้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดทำการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนให้เกิดระบบมากขึ้น โดยดำเนินการดังนี้ ปลุกผักเหมียง มะกอก (เก็บยอด) และมันปู เป็นการแสดงอาณาเขตรอบๆ พื้นที่ของตนเองประมาณ ๒๐๐ ตัน ปลุกมะพร้าวน้ำหอมไว้บริเวณบ้านพักและตามทางเดิน บริเวณที่เป็นที่ลุ่มได้ขุดสระน้ำขนาดเล็กไว้เลี้ยงปลาตุกและปลาหมอ ในบ่อปลาหมอนาก็ทำเป็นแปลงอนุรักษ์พันธุ์กะเปก (หน่อไม้ดำ) รอบๆ สระน้ำต้นสะเดามาปลูกไว้ บริเวณพื้นที่ทั่วไปในสวนมีการปลูกพืชสวนครัวแซม เช่น ข่า ตะไคร้ ขมิ้น พริก ฯลฯ ซึ่งพืชที่ปลูกเหล่านี้นอกจากใช้บริโภคในครัวเรือนแล้ว สามารถนำขายสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว และนอกจากพืชผักแล้ว ครูจรัส ยังปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เช่น หมากนวล หมากเหลือง ดาหลา เพื่อจำหน่ายให้กับร้านขายต้นไม้ เวลาจัดสวน สำหรับพื้นที่โล่งได้จัดแปลงปลูกพืชแบบไร้ดิน เพื่อเป็นฐานของการศึกษาเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร พืชที่ปลูกเป็นผักสลัดจำพวก กรีนโอ๊ค เรดโอ๊ค และร็อกเก็ต ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ รองรับธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตได้ด้วย

ครูจรัส ได้เรียนรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมักชีวภาพเพื่อใช้เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การทำเตาฮิวาเตะ ซึ่งผลิตด้วยถังน้ำมัน ๒๐๐ ลิตร คุ้มด้วยดินร่วนปนทราย สามารถให้ความร้อนได้สูงสุดถึง ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส สามารถเผาเครื่องเซรามิกได้ และจากการทำเตาเผาถ่านดังกล่าว สามารถเก็บเศษไม้ต่างๆ มาเผาเป็นถ่านเชื้อเพลิงหุงต้มในครัวเรือน และยังสามารถนำเอาผลไม้ต่างๆ เช่น มังคุด สับปะรด ทุเรียน ลูกมะพร้าว และไม้ไผ่ มาเผาเป็นถ่านตุกกลิ้ง และถ่านบ่าบัตซึ่งมีคุณสมบัติในการดูดซับกลิ่นแม่เหล็กไฟฟ้าและรังสีต่างๆ อันมีผลกระทบต่อระบบการทำงานของคลื่นสมอง คลื่นหัวใจและการไหลเวียนของเลือด มีการนำเอาถ่านบ่าบัตที่ได้มาทำในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน เช่น ทำเป็นตุกตา ผสมกับเครื่องจักสาน ทำหมอนเพื่อสุขภาพที่สำคัญคือ การเก็บน้ำส้มควันไม้มาใช้แก้ปัญหาโรคพืชและแมลงในแปลงเกษตร

นอกจากด้านการเกษตรแล้ว ครูจำรัส ยังมีความเชี่ยวชาญในการนำวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรมาแปรรูปเป็นเครื่องจักสานและงานหัตถกรรม รวมถึงการทำผลิตภัณฑ์น้ำยาทำความสะอาดต่างๆ ใช้ในครัวเรือน มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพซึ่งมีการบริหารแบบสหกรณ์ รวมทั้งเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านการจัดการเกษตรแก่กลุ่มเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา ทั้งในและต่างจังหวัด คณะศึกษาดูงาน และร่วมจัดรายการวิทยุ รายการเวทีชาวบ้าน คลื่น FM ๑๐๕.๕ MHz และรายการคลื่นธรรมนำชีวิต ช่วงวิถีที่พอเพียง คลื่น FM ๙๔.๒๕ MHz

การถ่ายทอดความรู้

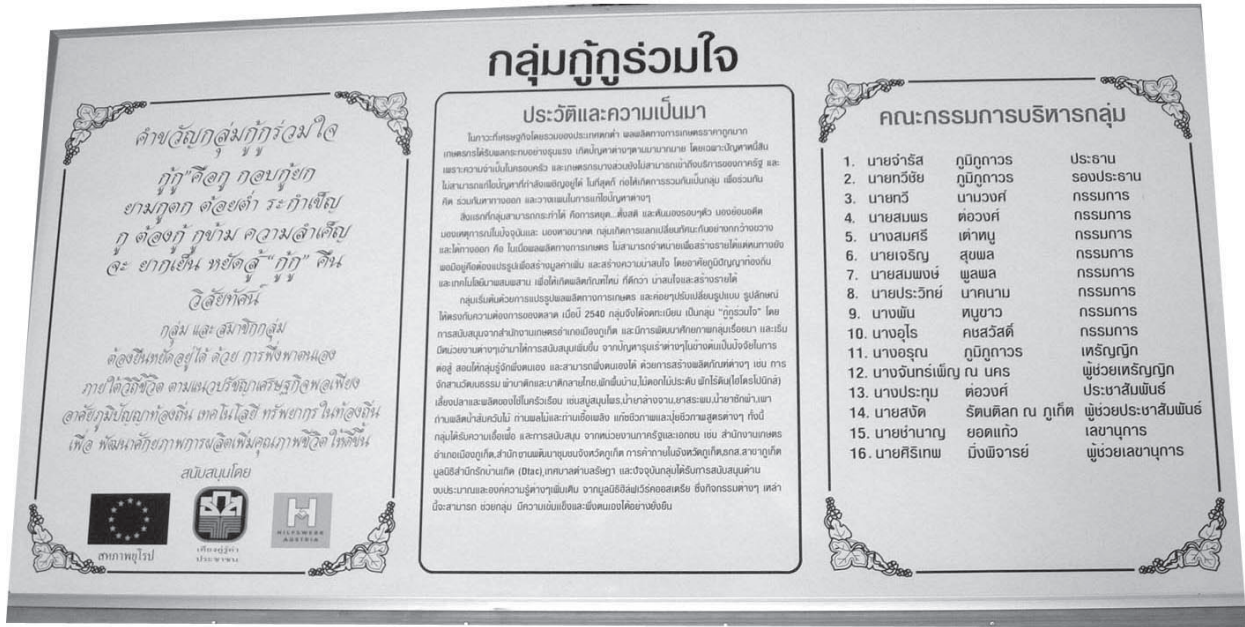
ครูจำรัส ภูมิภูถาวร ถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรกรรม ดังนี้

- การศึกษาในระบบ :** ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา ทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด
- การศึกษานอกระบบ :** ถ่ายทอดความรู้โดยเป็นวิทยากรให้แก่กลุ่มอาชีพต่างๆ คณะศึกษาดูงาน กลุ่มผู้สนใจ
- การศึกษาตามอัธยาศัย :** ถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกร และผู้สนใจเป็นวิทยากรในรายการวิทยุ รายการรายการเวทีชาวบ้าน คลื่น FM ๑๐๕.๕ MHz ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๒๐.๐๐-๒๐.๓๐ น. และรายการคลื่นธรรมนำชีวิต ช่วงวิถีที่พอเพียง คลื่น FM ๙๔.๒๕ MHz ทุกวันจันทร์ เวลา ๒๐.๓๐-๒๑.๐๐น.

วิธีการถ่ายทอดความรู้

ครูจำรัส ภูมิภูถาวร ถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีการ ดังนี้

- ❖ การบรรยายผ่านองค์กรต่างๆ และผู้สนใจโดยตรง
- ❖ การสาธิตโดยการปฏิบัติจริง การฝึกปฏิบัติร่วมกัน
- ❖ การให้ความรู้ผ่านรายการวิทยุ
- ❖ การประชาสัมพันธ์โดยเอกสารจดหมายข่าว
- ❖ ผู้สนใจสามารถเข้าฝึกงานได้
- ❖ การร่วมแสดงผลงานที่จัดโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน

การที่ครูจรัส ภูมิภูถาวร เป็นบุคคลผู้ทรง
 ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม เป็นผู้สร้างสรรค์
 และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง
 จนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน จึงได้รับ
 การยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการ
 สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็น
 ครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอด
 ภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ
 การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
 ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 พุทธศักราช ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)
 พุทธศักราช ๒๕๕๕

นายจำรัส ภูมิภูถาวร เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่จังหวัดภูเก็ต เป็นบุตรคนที่ ๕ ในจำนวนพี่น้อง ๖ คน ของนายอาห่า แซ่เฮี้ยว และนางจ่าย แซ่อ่อง สมรสกับนางสาวอรุณ เพชรงาม มีบุตรหญิง ๒ คน ได้แก่ นางสาวบุณทริกา ภูมิภูถาวร และ นางสาวกัญญารัตน์ ภูมิภูถาวร

การศึกษา

- ❖ จบการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ป.๔) ปี พ.ศ.๒๕๙๓ โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา
- ❖ จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ปี พ.ศ.๒๕๙๕ จากศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

เกียรติคุณที่ได้รับ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ คุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านเกษตรกรรม
จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กรมส่งเสริมการเกษตร ด้านเกษตรกรรม

นายสุเมธ มีสีอ

โครงการบำเพ็ญประโยชน์ด้านเกษตรกรรม

คำประกาศเกียรติคุณ

นายสุเมธ มีสีอ

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

ครูสุเมธ มีสีอ เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๐ ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรมเป็นผู้นำการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำหลักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีบูรณาการในการพัฒนาที่ดิน การผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยหมักชีวภาพ และการปลูกผักสวนครัวแบบผสมผสาน (ไร้สารพิษ) สู่การปฏิบัติแก่ชุมชน หมู่บ้าน รวมทั้งถ่ายทอดความรู้แนวทางการดำรงชีวิตให้กับบุคคลทั่วไป และผู้สนใจที่มาขอคำปรึกษา มีผู้มาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านป่าตอง และของหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑๐ และ ๑๒ บ้านป่าตอง ตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นผู้มึผลงานเป็นที่ประจักษ์ เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์แก่สังคมในการดำรงชีวิตแบบพอเพียงตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การที่ครูสุเมธ มีสีอ ได้นำความรู้ด้านเกษตรกรรม ที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝนจนประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านเกษตรกรรม ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

นายสุเมธ มีลือ

คุรุภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

ครูสุเมธ มีลือ ผู้นำการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีถิ่นกำเนิดที่หมู่บ้านบางไทร อำเภอมะนัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชีวิตในวัยเด็กมีความยากลำบากเป็นอย่างมาก เนื่องจากอยู่ในครอบครัวใหญ่ มีพี่น้องหลายคน เมื่ออายุได้ราว ๖-๗ ขวบ ต้องช่วยมารดาทำไร่ในที่ดินที่มีลักษณะเป็นดินเหนียวปนเลน เนื่องจากอยู่ใกล้กับทะเล พืชไร่จึงได้ผลไม่เต็มที่เหมือนที่อื่นทั่วไป แต่เนื่องจากครูสุเมธ เป็นคนมีความตั้งใจในการทำงาน ช่างสังเกต จดจำ จึงได้ค้นหาวิธีและทดลองตายห่าในไร่แล้วนำหญ้าหรือวัชพืชต่างๆ มากองรวมกันเป็นแปลงเพื่อให้ย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ย แล้วใช้เป็นร่องปลูกผักและพืชสวน ซึ่งปรากฏว่าให้ผลผลิตดีขึ้นกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่ามารดาและครูสุเมธ จะใช้ทรัพยากรที่มีในไร่ทุกอย่าง อย่างคุ้มค่า หมั่นเวียนกันไปตลอดปี แต่ครูสุเมธก็ยังคิดว่าน่าจะมีวิธีการที่ดีกว่านี้อีก

ต่อมาเมื่อครูสุเมธ แต่งงานเริ่มชีวิตครอบครัว ในปี พ.ศ.๒๕๓๕ จึงนับเป็นจุดเริ่มต้นของการทำงานด้านการเกษตรอย่างเต็มตัวของครอบครัวครูสุเมธ ซึ่งบิดาและญาติๆ ได้ซื้อที่ดินทำสวนยางที่บ้านป่าตอง อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้ทำการปลูกสวนยางเป็นอาชีพหลัก หลังจากนั้นเมื่อมีหน่วยงานของรัฐ เช่น เกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัดมาให้ความรู้ในด้านเกษตรกรรม ครูสุเมธ ก็จะเข้าร่วมการอบรมประชุมทุกครั้ง และ

จะสังเกตเทคนิค วิธีการ ความรู้ต่างๆ ที่วิทยากรถ่ายทอด เพื่อนำมาให้ปฏิบัติจริงในการทำงานเกี่ยวกับพืชไร่ และการเกษตรกรรม ในปีแรกเริ่มปลูกยาง ระหว่างแถวยกก็ปลูกกล้วยน้ำว้า และทำนาปลูกข้าวได้ด้วย บริเวณรอบสวนก็ปลูกมันเทศ ใกล้บริเวณบ้านปลูกถั่วใต้ดิน (ถั่วลิสง) มันขี้หนู ชะอม และพืชผักสวนครัวต่างๆ ผสมกันไป การปลูกพืชแบบดังกล่าวให้ผลเป็นที่น่าพอใจ ครอบครัวครูสุเมธ ได้รับประทานข้าวในนาที่ปลูกเองตลอดปี มีพืชผักหลากหลายใช้บริโภคในครัวเรือนและแบ่งปันเพื่อนบ้าน ส่วนที่เหลือยังสามารถนำไปขายเป็นรายได้ จุดนี้ทำให้ครูสุเมธ และภรรยา เริ่มมีแนวคิดที่ว่า “การเกษตรแบบผสมผสาน” นี้ สามารถเลี้ยงครอบครัวได้ ช่วยลดค่าครองชีพลงได้ และมีเงินเก็บ หากรู้จักควบคุมการใช้จ่าย จึงทำให้ครอบครัวครูสุเมธ มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น

ต่อมาการปลูกพืชแบบผสมผสานของครูสุเมธ เริ่มประสบปัญหาดินเสียและปัญหาแมลงศัตรูพืช เหตุเพราะพื้นที่บริเวณบ้านป่าตองเป็นที่ลาดเชิงเขา มีปัญหาการชะล้างหน้าดินของน้ำฝน และชาวบ้านมีการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมากขึ้น เช่น สวนยาง สวนปาล์ม ทำให้เกิดปัญหาแมลงศัตรูพืช หากไม่ใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับยากำจัดแมลง พืชผักที่ปลูกก็แทบจะไม่ได้ผล และสารเคมีที่ใช้ก็ส่งผลเสียต่อสุขภาพ จึงทำให้ครูสุเมธ คิดหาวิธีแก้ไข ประกอบกับในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ สำนักงานเกษตรอำเภอพนม ได้เชิญวิทยากรจากสำนักงานเกษตรจังหวัดมาให้ความรู้เรื่องการปลูกผักปลอดสารพิษ ครูสุเมธ มีความสนใจเป็นพิเศษในการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพและสารสกัดจากสะเดา เพื่อใช้ในการปลูกผักปลอดสารพิษ และเพื่อความมั่นใจ ครูสุเมธ ได้ศึกษาวิธีตรวจสอบสารตกค้างในผักเพื่อตรวจด้วยตนเอง ว่าผักที่ปลูกปลอดสารพิษหรือไม่ ปรากฏว่าไม่มีสารพิษตกค้าง เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน จนได้รับฉายาว่า “หมอดิน” จากนั้น ครูสุเมธ จึงได้ปลูกผักปลอดสารพิษอย่างจริงจัง โดยชักชวนเพื่อนบ้านที่สนใจร่วมปลูกและนำผลผลิตออกจำหน่ายตามตลาดนัด ที่ประชุมหมู่บ้านและที่ชุมชนต่างๆ จนเป็นที่รู้จักของประชาชนและชุมชนอย่างกว้างขวาง รวมถึงคิดหาวิธีการปลูกพืชผักในพื้นที่ที่มีน้ำจำกัด โดยขุดหลุมลึก ๔๐ ซม. กว้าง ๑ เมตร ยาว ๔ เมตร แล้วตัดต้นกล้วยที่ออกเครือแล้วเป็นท่อนๆ ใส่รองก้นหลุม กลบด้วยดิน โรยปุ๋ย

อินทรีย์ที่หมักไว้ นำดินกลบ แล้วฝังเมล็ดผักลงไป รดน้ำ ต้นกล้วยที่อยู่กันหลุมจะช่วยให้ดินมีความชื้น เมื่อผักเจริญขึ้นจะดูดน้ำที่อยู่ในต้นกล้วย ทำให้ไม่ต้องกังวลเรื่องการรดน้ำเหมาะสำหรับพื้นที่ที่มีน้ำจำกัดหรือตัดแปลงใช้กับพืชที่ปลูกในกระถางได้อีกด้วย

ต่อมาครูสุเมธ ได้รวบรวมชาวบ้านผู้สนใจจัดตั้งกลุ่มผักปลอดสารพิษขึ้นอย่างจริงจัง โดยมีสำนักงานเกษตรอำเภอพนมสนับสนุนอุปกรณ์การปลูกผักปลอดสารพิษ เช่น มุ้ง ถุงใส่ผัก อุปกรณ์ทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น ใช้งบประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ บาท เป็นทุนหมุนเวียน ปัจจุบันมีเงินหมุนเวียนประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึงแม้ว่าการรวมกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษจะประสบความสำเร็จพอสมควรก็ตาม แต่ครูสุเมธ ก็มีแนวคิดที่ว่าปัจจุบันคนในชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้หาวิธีในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ แนวคิดสู่การปฏิบัติให้มากที่สุด โดยเริ่มเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้แก่องค์กร ชุมชน หน่วยงานต่างๆ ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ เช่น การทำบ้านให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านป่าตอง (ศูนย์หลัก) และการขยายเครือข่ายศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงออกไป เช่น เครือข่ายศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงหมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๒ บ้านป่าตอง และโรงเรียนบ้านป่าตอง ตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นศูนย์การเรียนรู้เกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริ (ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) แก่บุคคล ชุมชน องค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

องค์ความรู้

เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการเรื่องการเกษตร การปลูกพืชในพื้นที่ที่มีน้ำจำกัด สามารถพัฒนานำหลักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์บูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ลงตัว ทั้งในด้านการเกษตร การตลาด การดำรงชีวิต ถ่ายทอดความรู้สู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง จนทำให้คนในชุมชนมีวิถีชีวิตแบบพอเพียงและเป็นที่ปรึกษา วิทยากรในด้านการเกษตรกรรมให้แก่ชาวบ้านในชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจ

การถ่ายทอดความรู้

ครูสุเมธ มีลือ ถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหารจัดการเรื่องเกษตรกรรม ดังนี้

การศึกษาในระบบ : จัดตั้งเครือข่ายศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านป่าตอง ตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี (เน้นการสาธิตด้วยการปฏิบัติจริง และอธิบายให้ความรู้ประกอบการสาธิต)

การศึกษานอกระบบ : ถ่ายทอดความรู้โดยเป็นวิทยากร ประชุม เผยแพร่เอกสาร ประชาสัมพันธ์

การศึกษาตามอัธยาศัย : ❖ ให้การศึกษาดูงานแก่ชุมชน องค์กร และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สนใจ

❖ จัดตั้งเครือข่ายศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๒ บ้านป่าตอง ตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี (เน้นการสาธิตด้วยการปฏิบัติจริง และอธิบายให้ความรู้ประกอบการสาธิต)

วิธีการถ่ายทอดความรู้

- ❖ เอกสารหนังสือหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง
- ❖ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ของหมู่บ้านและโรงเรียน ขยายผลสู่การปฏิบัติของชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนใจ
- ❖ มีการให้ความรู้ตามขั้นตอนและเน้นการสาธิตให้ดู

การที่ ครูสุเมธ มีลือ เป็นบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญา ด้านเกษตรกรรม มีการดำรงชีวิตแบบพอเพียง เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

นายสุเมธ มีลือ เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๐ ที่อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นบุตรคนที่ ๗ ในจำนวนพี่น้อง ๑๑ คน ของนายอ้วน มีลือ และนางเจียน มีลือ สมรสกับนางสาวจรรยา ไชจรูญเดช มีบุตรชาย ๑ คน บุตรหญิง ๑ คน ได้แก่ นายธรรมรัตน์ มีลือ และ เด็กหญิงจุฑามณี มีลือ

การศึกษา

- ❖ จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ ๔

เกียรติคุณที่ได้รับ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชั้นที่ ๑ จากกระทรวงมหาดไทย
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๐ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานีเลือกครอบครัวนายสุเมธ มีลือ เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (ศูนย์หลัก) จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านเกษตรกรรม จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ครุภูมิปัญญาไทย

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

นายประจวบ ทัพธีรังกุล

ค.ร.ม.ป.อ.ท. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

คำประกาศเกียรติคุณ

ครูประจวบ ทิพย์ธีรังกูล

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ครูประจวบ ทิพย์ธีรังกูล เกิดเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่ตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสงขลา เป็นผู้มีความรู้เรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี เนื่องจากได้รับการปลูกฝังให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากคุณพ่อและผู้เฒ่าผู้แก่ ในท้องถิ่นมาตั้งแต่อายุน้อย ทำให้เกิดความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการที่จะต้องช่วยกันรักษา ดูแลจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์คู่กับชุมชนตลอดไป เพราะหากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกมนุษย์ทำลาย หรือไม่ช่วยกันดูแลรักษา ไม่ช่วยกันปลูกเพิ่มขึ้นในกรณีของพืชชนิดต่างๆ ตลอดจนสิ่งมีชีวิตอื่นๆ หากขาดการดูแลเอาใจใส่ความเดือดร้อนนานัปการที่เกิดจากความไม่สมดุลของธรรมชาติอันเกิดมาจากสาเหตุที่มนุษย์เราไม่รู้จักรักษาจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวก็จะเกิดขึ้นแน่นอน ครูประจวบ จึงได้ใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในการช่วยดูแล รักษา ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมเพื่อให้เกิดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณชุมชนตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจจริงจนเกิดผลงานเป็นรูปธรรมมากมายจนเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านเกาะยอ จังหวัดสงขลา ทั้งหน่วยงาน สถานศึกษา และผู้ที่มีความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกๆ ไปตลอดมา

การที่ครูประจวบ ได้นำความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝนจนประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

นายประจวบ ทีปจรัสกุล คุรุภูมิปัญญาไทย ด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

ครูประจวบ ทีปจรัสกุล เกิดในครอบครัวที่คุณพ่อ และเพื่อนบ้านในท้องถิ่นเห็นความสำคัญ และคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรียนจบชั้นประถมปีที่ ๔ จากโรงเรียนวัดแหลมพ้อศุภสินอุทิศ แล้วไปเรียนต่อที่โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพฯ จนจบชั้นประโยคมัธยมปลาย (ม.๖) ภายใต้การอุปการะของพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณรัตนธัมมณี รองเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร หลังจากเรียนจบ ม.๖ แล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ก็ได้อยู่ปฏิบัติดูแลท่านเจ้าคุณรัตนธัมมณีฯ จนท่านมรณภาพในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงได้อุปสมบททดแทนพระคุณท่านที่วัดบวรนิเวศวิหาร ๑ พรรษา จากนั้นได้สอบบรรจุเข้ารับราชการเป็นลูกจ้างประจำที่ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ ๔๒ สงขลา กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข จนเกษียณอายุราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔

นอกจากครูประจวบ จะได้รับการปลูกฝังให้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังได้รับแรงบันดาลใจในการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมจากพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณราชรัชมงคลโกศล เจ้าอาวาสวัดมัชฌิมวาส และเจ้าคณะจังหวัดสงขลา และเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นปีมหามงคลกาญจนาภิเษก ครบรอบราชครบ ๕๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ท่านเจ้าคุณฯ ได้มอบหมายให้ครูประจวบ ช่วยขุดหลุมเพื่อปลูกต้นโพธิ์ที่วัดโคกเปี้ยว ในปีมหามงคลดังกล่าว

พร้อมทั้งเล่าว่า เมื่อครั้งพุทธกาลเทวดาได้ทูลถามพระพุทธเจ้าว่ามนุษย์ทำบุญอะไรจึงจะได้านิสงส์มากและ ยืดยาวที่สุด พระพุทธเจ้าตอบว่า ปลูกต้นไม้ได้อานิสงส์มากและยืดยาวที่สุด เรื่องนี้ช่วยจุดประกายให้เกิด ความรักและเห็นคุณค่าของต้นไม้เพิ่มขึ้น ครูประจวบ จึงได้เริ่มจัดหาพันธุ์ไม้ต่างๆ เช่น ต้นประตู่ ต้นไทร ต้นตีนเป็ด ต้นหูกวาว ต้นนนทรี เป็นต้น นำมาปลูกเองบ้าง แนะนำชักชวนลูกๆ ตลอดจนเพื่อนบ้านให้ช่วยกัน ปลูกต้นไม้ และเมื่อมีงานพิเศษก็จะแนะนำให้ลูกหลานของผู้ตายปลูกต้นไม้เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ตายด้วย ปัจจุบันต้นไม้เหล่านั้นได้แผ่กิ่งก้านสาขาเป็นบริเวณกว้างให้ความร่มรื่น และมีจำนวนเพิ่มขึ้นตลอดมา

ครูประจวบ มีวิธีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหลายรูปแบบ ตั้งแต่ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง แนะนำ ชักชวน ร่วมกันทำ และเป็นวิทยากรให้กับเด็กๆ และเยาวชนจากหน่วยงานและสถานศึกษาต่างๆ มากมาย จากความรู้และประสบการณ์ที่ได้สั่งสมตลอดมาหลายด้าน เช่น ด้านการเกษตร การขยายพันธุ์พืช เช่น ตอนกิ่ง ทาบกิ่ง ตัดตา เสียบยอด ความรู้เกี่ยวกับพืชผักสมุนไพร การปลูกผักปลอดสารพิษ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานที่โดดเด่น ได้แก่ การฟื้นฟูและอนุรักษ์พรรณพืชในป่าชายเลน และการปลูกโกงกางใบเล็ก ใบใหญ่ เป็นการปลูกโกงกางเหนือดินน้ำป้องกันน้ำท่วมขังโดยปลูกในกระบอกไม้ไผ่ บริเวณรอบเกาะขอม ในขณะเดียวกันครูประจวบ ยังให้ความสำคัญในเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กันไปด้วย

องค์ความรู้

ครูประจวบ ทิปจิ้งกุล ตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติจึงปลูกฝังและแนะนำให้ทุกคนเห็นความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่ามีคุณค่าต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์มาก จึงไม่ควรทำลายสิ่งมีชีวิตทุกชนิด ครูประจวบ จะให้การแนะนำเกษตรกรในตำบลเกาะยอและต่างถิ่น ตลอดจนนักเรียนนักศึกษาให้เลิกใช้สารเคมีทุกชนิด ในขณะที่เดียวกันได้แนะนำวิธีผลิตปุ๋ยอินทรีย์ขึ้นใช้เอง ครูประจวบ ปฏิบัติตัวเป็นผู้นำในการปลูกต้นไม้ และถ่ายทอดความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและป้าชายเลน พร้อมทั้งชักชวนให้เพื่อนฝูงและคนทั่วๆ ไปมาร่วมกันปลูกต้นไม้ โดยเริ่มต้นจากในบริเวณวัดโคกเปี้ยว และขยายออกไปทั่วบริเวณเกาะยอ นอกจากนั้น ยังได้หาแนวร่วมจากหน่วยงานต่างๆ เช่น โรงเรียนในระดับประถมศึกษา ในตำบลเกาะยอ โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ตลอดจนชาวบ้าน เป็นต้น ช่วยกันปลูกป้าชายเลน เช่น โกงกางใบเล็กใบใหญ่เป็นที่ยกบังคลื่นลมบริเวณวัดโคกเปี้ยว ป้าชายเลนหลัง อบต.เกาะยอ เป็นแนวยาว ๗ หมู่บ้าน จากจำนวน ๙ หมู่บ้าน เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสครองราชย์ ๖๐ ปี และมีพระชนมายุ ๘๐ พรรษา มีการทำโครงการ “คืนถิ่นให้ปู ฟันฟูทะเลสาบ ชิมซาบวิถี ชุบชีวีป้าชายเลนเกาะยอ” โครงการ “ปลูกต้นไม้ถวายพ่อ” เช่น ต้นประดู่ ไทร พญาสัตบรรณ นนทรี เป็นต้น เริ่มปลูกตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๙ และมีการปลูกต้นโกงกางเหนือผิวน้ำทดแทนป้าชายเลนที่ถูกทำลายจากหลายๆ สาเหตุ โดยร่วมกับผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย

ในอดีตการนำกล้าโกงกางมาปลูกในทะเล มักไม่ได้ผลเพราะเมื่อถึงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ของทุกปี ระดับน้ำทะเลจะขึ้นสูงท่วมยอดโกงกางที่ปลูกไว้ตายหมด ครูประจวบ จึงหาวิธีเพื่อป้องกันน้ำท่วมยอด และได้แนวคิดที่ใช้งบประมาณน้อย โดยการใช้ไม้ไผ่มาเสียบเป็นท่อนๆ ยาวประมาณ ๑-๑.๕ เมตร นำมากระทุ้งปล้องแล้วนำไปปักในที่ที่จะปลูกให้ปลายเหลืออยู่เหนือน้ำประมาณ ๕๐-๗๐ เซนติเมตร ใช้ดินโคลนยัดใส่ให้แน่น แล้วจึงนำต้นกล้าโกงกางมาปลูกโดยเริ่มปลูกมาตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๐ และปลูกเรื่อยๆ มาตามจุดต่างๆ ได้ ๗ หมู่บ้าน ขณะนี้ปลูกได้ประมาณ ๑,๒๐๐ ต้น โดยได้รับการสนับสนุนพันธุ์โกงกางจากสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๓๘ ตำบลชะแล อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา และชักชวนผู้สนใจ ตลอดจนนักเรียนเก็บฝักโกงกางในท้องถิ่นมาเพาะชำกันเองบ้าง

จากตัวอย่างการทำงานของครูประจวบ ทิปจิ้งกุล ดังกล่าวมาแล้วทำให้ป้าชายเลนบริเวณหลัง อบต.เกาะยอ มีความสมบูรณ์ เป็น

แหล่งเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนต่างๆ ตลอดจนผู้ที่สนใจได้เป็นอย่างดีตลอดมา

การถ่ายทอดความรู้

ครูประจวบ ทิปจิรังกุล ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

- การศึกษาในระบบ :**
- ❖ เป็นวิทยากรท้องถิ่นค่ายของศรัทธมเขาวชนรักแผ่นดิน 3 “คืนถิ่นให้ปู่ พี่นุพู ทะเลสาบ ชิมซาบวิถี ชูชีวีป่าชายเลนเกาะยอ” ของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ
 - ❖ เป็นวิทยากรการจัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการแบบองค์รวมของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ
 - ❖ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่ักเรียนโรงเรียนวัดท้ายขอ โรงเรียนวัดแหลมพ้อ โรงเรียนธิดานุเคราะห์หาดใหญ่ และสถานศึกษาอื่นๆ เป็นต้น

การศึกษานอกระบบ : เป็นวิทยากรฝึกอบรมให้กับผู้สนใจ ถ่ายทอดความรู้ด้วยการพูดคุย แนะนำ ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง และชักชวนให้มาร่วมปลูกต้นไม้ อนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลน เชิญชวนให้เลิกใช้สารเคมี แนะนำวิธีทำปุ๋ยอินทรีย์แบบชาวบ้านขึ้นใช้เอง ให้แก่เพื่อนบ้านและผู้ที่มีความสนใจทุกๆ ไป ทุกครั้งที่มีโอกาส

วิธีการถ่ายทอดความรู้

ครูประจวบ ทิปจรัสกุล มีวิธีการถ่ายทอดความรู้หลากหลายรูปแบบ เช่น การพูดคุย ชักชวน ปลุกฝังให้เกิดความตระหนัก การบรรยายให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ การเข้าค่าย

การที่ครูประจวบ ทิปจรัสกุล เป็นบุคคล ผู้ทรงภูมิปัญญาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

นายประจวบ ทีปจรัสกุล เกิดเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่ตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสงขลา เป็นบุตรคนที่ ๑ ในจำนวนพี่น้อง ๕ คน ของนายค้อย ทีปจรัสกุล และนางห้ว ทีปจรัสกุล สมรสครั้งแรกกับนางสาวบุญเรือน เทวรักษ์ มีบุตรชาย ๑ คน บุตรหญิง ๒ คน ได้แก่ นางมัจฉรินทร์ ทองนวล นางอรทัย เลิศอุตสาหกิจ และนายมนตรี ทีปจรัสกุล สมรสครั้งที่ ๒ กับ นางสาวอนงค์ จระจะนะ มีบุตรชาย ๑ คน บุตรหญิง ๑ คน ได้แก่ นายกวีวัฒน์ ทีปจรัสกุล และ นางพรรณนันทน์ ชำนาญด้วยกิจ

การศึกษา

- ❖ ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖)
- ❖ นักธรรมศึกษาชั้นตรี

เกียรติคุณที่ได้รับ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๘ รางวัลคนดี ศรีเกาะยอ
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้รับโล่กัลยาณมิตร ปปช. จากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กรมศึกษาธิการไทย ด้านศิลปกรรม (การแสดงหนังตะลุง)

คำประกาศเกียรติคุณ

นายสตีชัย ทองวิจิตร

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านศิลปกรรม (การแสดงหนังตะลุง)

ครูสตีชัย ทองวิจิตร เกิดวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ตำบลปากพ่องฝั่งตะวันออก อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการแสดงหนังตะลุง โดยมีการถ่ายทอดทฤษฎีการแสดงหนังตะลุง การฝึกปฏิบัติจริง การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันในบทกลอนหนังตะลุง และประยุกต์เรื่องราวในท้องถิ่นสู่การแสดงนิยายหนังตะลุง จนเป็นที่ชื่นชอบของผู้ชมโดยทั่วไปเป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์แก่สังคม

การที่ครูสตีชัย ทองวิจิตร ได้นำความรู้ด้านศิลปกรรม (การแสดงหนังตะลุง) ที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝนจนประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านศิลปกรรม ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

นายสถิตย์ ทองวิจิตร

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านศิลปกรรม

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

ครูสถิตย์ ทองวิจิตร เกิดที่ตำบลปากพ่องฝั่งตะวันออก อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากครอบครัวชาวนา มีความสนใจศิลปการแสดงหนังตะลุงเป็นพิเศษ โดยตระเวนชมการแสดงหนังตะลุงจากคณะหนังตะลุงเด่นๆ หลายคณะ พร้อมฝึกหัดแสดงหนังตะลุงกับเพื่อนๆ และญาติพี่น้องที่สนใจหนังตะลุง

จากนั้นครูสถิตย์ ทองวิจิตร ได้เข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราชและเรียนจบหลักสูตรประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นต้น (ปกศ.ต้น) ในปี พ.ศ.๒๕๑๘ และสอบเข้ารับบรรจุเข้ารับราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้มีโอกาสรู้จักกับนายหน่งชื่อดังขณะนั้นคือ หน่งปรีชา สงวนศิลป์ ด้วยความสนใจในการแสดงหนังตะลุงมาก่อน ประกอบกับมีครูหนังตะลุงที่ดีช่วยฝึกสอนศิลปการแสดงหนังตะลุงให้ ทำให้ครูสถิตย์ พัฒนาฝีมือในด้านการแสดงหนังตะลุงอย่างรวดเร็ว เป็นที่ยอมรับของผู้ชมอย่างกว้างขวาง และมีโอกาสเข้าแข่งขันประชันโรงกับหนังตะลุงอื่นๆ หลายคณะ ได้รับรางวัลชนะเลิศและรางวัลเกียรติยศด้านการแสดงหนังตะลุงหลายรางวัล จนกระทั่งมีชื่อเสียงโด่งดังในจังหวัดนครศรีธรรมราชและในจังหวัดใกล้เคียงหลายจังหวัด ในนาม หน่งสถิตย์ ปรีชาศิลป์ จนถึงปัจจุบัน

องค์ความรู้

ครูสฤติย์ ทองวิจิตร เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านศิลปะการแสดงหนังตะลุง ตามแบบฉบับของการแสดงหนังตะลุงทุกขั้นตอน เช่น การไหว้ครู การเชิดรูป การขับกลอน บทเจรจา การแก้บน มุขตลก ทั้งยังประพันธ์นิยายหนังตะลุงไว้หลายเรื่อง อีกทั้งบทกลอนหนังตะลุงของครูสฤติย์ จะสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น ฆราวาสธรรม สุขของคฤหัสถ์ ตลอดจนเรื่องวิถีชีวิตของท้องถิ่น

ครูสฤติย์ เปิดสอนวิชาหนังตะลุงให้กับนักเรียนและผู้สนใจ จัดทำบทเรียนสำเร็จรูปในการเชิดหนังตะลุง ผู้เรียนจะได้ฝึกหัดศิลปะการแสดงหนังตะลุง โดยเริ่มตั้งแต่การแกะตัวหนังไปจนถึงการเชิดหนังตะลุง

การถ่ายทอดความรู้

ครูสฤติย์ ทองวิจิตร ได้ถ่ายทอดความรู้ศิลปะการแสดงหนังตะลุง ดังนี้

การศึกษาในระบบ : เปิดสอนในโรงเรียนชุมชนวัดหมื่น และโรงเรียนใกล้เคียง โดยจัดทำเป็นหลักสูตรการสอนวิชาหนังตะลุง

การศึกษานอกระบบ : ถ่ายทอดความรู้โดยเป็นวิทยากร ประชุม เผยแพร่เอกสารให้แก่ผู้สนใจ

การศึกษาตามอัธยาศัย : มีการรวมกลุ่มผู้สนใจจัดตั้งชมรม “คนรักหนังตะลุง” เพื่อฝึกหัดการแสดงหนังตะลุง

นอกจากนั้นยังเป็นผู้ริเริ่มจัดตั้ง ชมรมศิลปินพื้นบ้าน สมาพันธ์ศิลปินพื้นบ้าน และได้พัฒนาองค์กรมาเป็นสมาคมศิลปินพื้นบ้านนครศรีธรรมราช ในปัจจุบัน

วิธีการถ่ายทอดความรู้

ครูสถิตย์ ทองวิจิตร ถ่ายทอดความรู้ด้านหนังตะลุงด้วยวิธีการที่หลากหลายด้วยวิธีการบรรยาย สาธิต การฝึกปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนเกิดความชำนาญก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีครูสถิตย์ เป็นที่ปรึกษาและได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในชมรมคนรักหนังตะลุงเป็นประจำทุกปี

การที่ ครูสถิตย์ ทองวิจิตร เป็นบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้าน ศิลปกรรม (การแสดงหนังตะลุง) เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสาน ภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับของสังคมและ ชุมชน จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นคุรุภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษา ในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

นายสถิตย์ ทองวิจิตร เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗ หมู่ที่ ๒ ตำบลปากพ่องฝั่งตะวันออก อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นบุตรคนที่ ๑ ในจำนวนพี่น้อง ๔ คน ของนายผก ทองวิจิตร และนางจำเนียร ทองวิจิตร สมรสกับนางสาวนันทิยา สังข์สุวรรณ มี บุตรหญิง ๒ คน ได้แก่ นางสาวรัชดาภรณ์ ทองวิจิตร และนางสาววชิรพรรณ ทองวิจิตร

การศึกษา

- ❖ ประถมศึกษาตอนต้น (ป.๔) โรงเรียนวัดรัตนาราม (บางบ่อ)
- ❖ ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.๗) โรงเรียนปากพ่องประถมศึกษาตอนปลาย
- ❖ มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.๓) โรงเรียนปากพ่อง
- ❖ ประกาศนียบัตรชั้นต้น (ปกศ.ต้น) วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช (๒๕๑๘)
- ❖ ศษ.บ. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (๒๕๔๒)
- ❖ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (๒๕๔๘)

เกียรติคุณที่ได้รับ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๐, ๒๕๔๒ ได้รับถ้วยรางวัลชนะเลิศการแข่งขันประชันร้องในเทศกาลเดือนสิบ นครศรีธรรมราช ณ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๘๔

- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๕ เกียรติบัตรจากกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติและกรมวิชาการ กระทรวง
ศึกษาธิการให้เป็นบุคคลต้นแบบ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
รางวัลครูเกียรติยศ
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๕ คำสั่งกรมศิลปากร ให้เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ทรง
คุณวุฒิทางวิชาการท้องถิ่น
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ คุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านศิลปกรรม
จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๒๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นตรา จ.ช.
- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๑ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นตรา ต.ม.
- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นตรา ต.ช.
- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๙ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นตรา ท.ช.
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นตรา รจพ.

กรมศิลปวิทยาไทย

ด้านศิลปกรรม (การแสดงศิลปะพื้นบ้าน ดาระ)

นางสมศรี ชอบกiet

ศูนย์วัฒนธรรมไทย ด้านศิลปกรรม (การแสดงศิลปะพื้นบ้าน ดาระ)

คำประกาศเกียรติคุณ

นางสมศรี ชอบกิจ

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านศิลปกรรม (การแสดงศิลปะพื้นบ้าน ดาระ)

ครูสมศรี ชอบกิจ เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๐๐ ที่อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการแสดงศิลปะพื้นบ้านดาระ ซึ่งเป็นการแสดงที่ปรากฏหลงเหลืออยู่แต่เพียงในประเทศไทยที่อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล ลักษณะการแสดงเป็นการรำที่มีบทเพลงร้องประกอบเป็นภาษามลายูผสมผสานกับภาษาอาหรับ โดยใช้เสียงกลองรำมะนาให้จังหวะคล้ายรองเง็ง

ครูสมศรี มีความตั้งใจฟื้นฟูและสืบสานการรำดาระให้คงอยู่สืบไป โดยได้ฝึกการตีกลองรำมะนา ฝึกการร้องและการรำดาระจากผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น (นายทอง มาลินี) จนซึมซับต้นตำรับดาระไว้ครบถ้วน แม้จะพบกับปัญหาอุปสรรคในด้านความเห็นที่แตกต่างกันของคนในชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมการรำดาระ แต่ก็สามารถดำเนินการมาด้วยความเข้มแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อ จนสามารถจัดกิจกรรมถ่ายทอดไปสู่เยาวชนคนรุ่นใหม่และกลุ่มสนใจในชุมชนได้อย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลา ๑๘ ปี ทำให้การแสดงศิลปะพื้นบ้านดาระได้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์แก่สังคม

การที่ครูสมศรี ชอบกิจ ได้นำความรู้ด้านศิลปกรรม ที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝน จนประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านศิลปกรรม (การแสดงศิลปะพื้นบ้าน ดาระ) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

นางสมศรี ชอบกิจ ครูภูมิปัญญาไทย ด้านศิลปกรรม (การแสดงศิลปะพื้นบ้าน ดาระ)

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

ครูสมศรี ชอบกิจ จากจังหวัดสตูล เกิดจากครอบครัวซึ่งมีฐานะปานกลางในอำเภอควนโดน จังหวัดสตูล เมื่อเรียนจบระดับอนุปริญญา จากวิทยาลัยครูสงขลา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้กลับมาช่วยปฏิบัติการสอนที่โรงเรียนควนโดนวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอควนโดน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้สอบบรรจุเข้ารับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนดังกล่าว ด้วยความขยันหมั่นเพียร พัฒนาตนเองจนศึกษาจบระดับปริญญาตรี (คศ.บ.) วิชาเอกคหกรรมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔

ครูสมศรี ได้พบเห็นและซึมซับการแสดงศิลปะพื้นบ้านดาระมาตั้งแต่เด็ก เนื่องจากเกิดในชุมชนอำเภอควนโดนซึ่งถือเป็นถิ่นกำเนิดของศิลปะพื้นบ้าน ดาระ เมื่อได้มาเป็นครูในท้องถิ่นของตนเองและได้มีโอกาสไปร่วมงานกับผู้ที่มาสนใจศึกษาการแสดงศิลปะพื้นบ้าน ดาระ จึงต้องเรียนรู้ฝึกฝนการตีกลอง การร้องและการรำดาระไปด้วย ในเวลาต่อมาได้ฝึกการรำดาระจนเกิดความชำนาญ และได้ถ่ายทอดการรำดาระให้กับเยาวชน

ในชุมชน กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) เปิดสอนในคาบชุมนุมอนุรักษ์ชั้น ในโรงเรียนควนโดนวิทยา และบรรจุเป็นหลักสูตรท้องถิ่นเปิดสอนมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันครูสมศรี แม้จะสอนวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพเป็นวิชาหลัก แต่ยังคงสอนการแสดงศิลปะพื้นบ้านดาระ ให้กับนักเรียนในโรงเรียนควนโดนวิทยา และเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนอื่นๆ พร้อมกับสอนกลุ่ม สนใจต่างๆ ในชุมชน อย่างต่อเนื่องตลอดมา

องค์ความรู้

ครูสมศรี ชอบกิจ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการแสดงศิลปะพื้นบ้านดาระ ซึ่งสามารถดัดแปลง การร้องและการรำดาระได้อย่างชำนาญ และมองเห็นว่าทำการร่ายรำของการแสดงศิลปะพื้นบ้านดาระ ต้องขยับ ทุกส่วนของร่างกายในการร่ายรำ สามารถที่จะนำมาประยุกต์สู่การออกกำลังกายได้ โดยการนำท่ารำบางท่า และท่าออกกำลังกายแบบแอโรบิกมาปรับประยุกต์สู่การออกกำลังกาย เรียกว่า ดาระบิก นำไปถ่ายทอดให้กับ นักเรียน ในโรงเรียนเครือข่าย ชุมชนและกลุ่มแม่บ้าน อสม. ได้นำไปเป็นแบบอย่างในการออกกำลังกาย

การถ่ายทอดความรู้

ครูสมศรี ชอบกิจ ถ่ายทอดความรู้การแสดงศิลปะพื้นบ้านดาระ ออกเป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

การศึกษาในระบบ : สอนนักเรียนในโรงเรียนโดยจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น และคาบชุมนุมอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านดาระ

การศึกษานอกระบบ : ถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มผู้สนใจเพื่อนำไปแสดงในโอกาสต่าง เช่น กลุ่มแม่บ้าน อสม. เยาวชนในท้องถิ่น นักศึกษาจากสถาบันต่างๆ และผู้สนใจทั่วไป

การศึกษาตามอัธยาศัย : ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สนใจในการชมการแสดงศิลปะพื้นบ้านดาระ ในกิจกรรมงานต่างๆ

วิธีการถ่ายทอดความรู้

ครูสมศรี ขอบกิจ ถ่ายทอดความรู้การแสดงศิลปะพื้นบ้านดาระให้นักเรียน ชุมชนและกลุ่มผู้สนใจ โดยวิธีการต่างๆ ดังนี้

- ❖ ถ่ายทอดด้วยตนเองโดยการบรรยาย สาธิต ทั้งแบบเป็นพิธีการ และแบบ เป็นกันเอง
- ❖ ถ่ายทอดด้วยวิธีพี่สอนน้อง โดยสอน รุ่นพี่ให้มีความชำนาญในการรำศิลปะ พื้นบ้านดาระ และนำไปสอนรุ่นน้องต่อ
- ❖ จัดค่ายอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการ แสดงศิลปะพื้นบ้านดาระ ให้กับกลุ่ม เป้าหมายต่าง
- ❖ บันทึกการแสดงรำศิลปะพื้นบ้าน ดาระ ลงวีซีดีเพื่อเผยแพร่ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้สนใจ
- ❖ นำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนศิลปะการแสดงดาระ
- ❖ ถ่ายทอดโดยผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต วิทยุและโทรทัศน์

การที่ นางสมศรี ขอบกิจ เป็นบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม (การแสดงศิลปะพื้นบ้าน ดาระ) เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๕

นางสมศรี ชอบกิจ เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๐๐ ที่จังหวัดสตูล เป็นบุตรคนที่ ๕ ในจำนวนพี่น้อง ๗ คน ของนายเหลบ สะยิบิลัง และนางนุ้ย สะยิบิลัง สมรสกับ ดต.คำนึ่ง ชอบกิจ มีบุตรชาย ๑ คน บุตรหญิง ๑ คน ได้แก่ นางสาวนิสา ชอบกิจ และนายนศิน ชอบกิจ

การศึกษา

- ❖ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เกียรติคุณที่ได้รับ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๘ รางวัลผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาการศึกษาดีเด่นในงานวันครู
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้รับเกียรติบัตร เป็นผู้ดำเนินโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะพื้นบ้าน ดาระ สานสายใยสู่ชุมชน จากโครงการสื่อพื้นบ้านสื่อสารสุข (สพส.)
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้รับเกียรติบัตร เป็นผู้ฝึกสอน โครงการ ๒ Cultures of the Oriental Music ดนตรีดาระ และดนตรีเกาหลีส จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้รับเกียรติบัตร เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องดนตรีดาระ โครงการสัมมนาทางวิชาการ จากมหาวิทยาลัยทักษิณ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้รับเกียรติบัตรเป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องดนตรีดาระโครงการ
เสนอผลงานดนตรีนิพนธ์ ครั้งที่ ๓ จากมหาวิทยาลัยทักษิณ
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ผ่านการประเมินเป็น ครูชำนาญการพิเศษ
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านศิลปกรรม
จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๒ เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย ชั้นที่ ๔ ชื่อ จัตุมหาภรณ์
- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก ชั้นที่ ๔ ชื่อ จัตุมหาภรณ์
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๓ เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย ชั้นที่ ๒ ชื่อ ทวีติยาภรณ์
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก ชั้นที่ ๒ ชื่อ ทวีติยาภรณ์
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๑ เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย เหรียญจักรพรรดิมาลา

กรมศิลปากรไทย ด้านศิลปกรรม (ดนตรีพื้นบ้าน)

คำประกาศเกียรติคุณ

นายประพันธ์ ไผ่เส็ง

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านศิลปกรรม (ดนตรีพื้นบ้าน)

ครูประพันธ์ ไผ่เส็ง เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๗ ที่อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการเป่าปี่ ได้พัฒนาการสอนเป่าปี่ดั้งเดิม โดยเขียนแผนผังบันไดเทียบเสียงปี่ โดยใช้โน้ตสากล และผลิตซีดีเพื่อฝึกการเทียบเสียง สามารถถ่ายทอดให้เด็ก เยาวชน และผู้สนใจ ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ ให้เห็นคุณค่าของดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ ทั้งยังสามารถผลิตปี่ที่มีคุณภาพสำหรับใช้ในการเรียนการสอนและจำหน่ายให้ผู้สนใจ ครูประพันธ์ เป็นนักปี่ที่มีความสามารถบรรเลงเพลงปี่อย่างอ่อนหวานและนุ่มนวล จนเป็นที่ยอมรับ และได้รับการติดต่อให้เป่าปี่เพื่อแสดงร่วมกับศิลปินที่มีชื่อเสียง อาทิ คณะหนังตะลุง มโนราห์ นักร้องเพลงลูกทุ่ง และประกอบภาพยนตร์มากมาย ผลงานเป็นที่ประจักษ์เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์แก่สังคม

การที่ครูประพันธ์ ไผ่เส็ง ได้นำความรู้ด้านศิลปกรรม (ดนตรีพื้นบ้าน) ที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝนจนประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านศิลปกรรม (ดนตรีพื้นบ้าน) ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๒

นายประพันธ์ ไฟแสง

ชุมนุมปัญญาไทย
ด้านศิลปกรรม (ดนตรีพื้นบ้าน)

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

ครูประพันธ์ ไฟแสง เกิดในครอบครัวเกษตรกรที่ตำบลทุ่งลาน อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ชีวิตในวัยเด็กสัมผัสกับวิถีชีวิตของชนบท หนึ่งตะลุงและมโนราห์จึงเป็นสิ่งบันเทิงที่เข้าถึงชีวิตจิตใจ จึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะเป็นนายปี (คนเป่าปี) ครูประพันธ์ มีความตั้งใจและมุ่งมั่นฝากตัวเป็นศิษย์ของครูปี คือ ครูจู้พัน สุขเกษม ซึ่งตอนนั้นครูประพันธ์ มีอายุ ๑๔ ปี ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจริง ครูจู้พัน จึงรับเป็นศิษย์และสอนปีให้จนมีความสามารถในการเป่าปี ได้ออกเดินสายเป่าปีกับหนึ่งตะลุงและมโนราห์ที่ยังไม่มีชื่อเสียงเพื่อหาประสบการณ์จนได้พบกับครูใจ แก้วนุ้ย ซึ่งเป็นนายปีของหนังนครินทร์ ชาทอง ครูประพันธ์ ได้ฝึกเป่าปีชั้นสูงพร้อมกับได้ต่อเพลงไทยเดิมจากครูใจ แก้วนุ้ย และได้ติดตามครูใจ แก้วนุ้ย ที่ไปเป่าปีให้กับหนังนครินทร์ ชาทอง ซึ่งเป็นหนึ่งตะลุงที่โด่งดังมากที่สุดในยุคนั้น

จากการที่ครูประพันธ์ได้คลุกคลีอยู่ในวงการดนตรีพื้นบ้านหนึ่งตะลุงและมโนราห์ตั้งแต่วัยเยาว์ทำให้เกิดประสบการณ์ อีกทั้งเป็นผู้มีความสามารถพัฒนาตนเองอยู่เสมอ จนทำให้ครูประพันธ์เป็นนายปีแนวหน้าของจังหวัดสงขลาและจังหวัดใกล้เคียง จากความสามารถและความมีอัธยาศัยอ่อนน้อมถ่อมตน ครูประพันธ์จึงได้รับการติดต่อให้แสดงกับหนึ่งตะลุงและมโนราห์หลายคณะ เช่น หนึ่งแต้ว ศ.นครินทร์ หนึ่งมนัส ศ.นครินทร์

หนังชาติรี ศ.พร้อม อัครวิน หนึ่งจวน แม่นาง หนึ่งจิ้น ธรรมโฆษณ์ (ศิลปินแห่งชาติ) หนึ่งชัย เหล่าสิงห์ หนึ่งเดชา สுகนธรัตน์ หนึ่งประเสริฐ ศ.นครินทร์ หนึ่งโสภา สมเขาใหญ่ หนึ่งรณกร รักช่วงศ์ โนรายก ชูบัว (ศิลปินแห่งชาติ) โนรามาลัยวรรณ ศิษย์ยกชูบัว โนราเสนห์น้อยดาวรุ่ง ฯลฯ และจากการพัฒนาตนเองจนสามารถเรียนรู้อ่าน โน้ตเพลงต่างๆ ได้ จึงได้รับการติดต่อให้เป่าปี่ประกอบเพลงลูกทุ่งให้กับนักร้องที่มีชื่อเสียงของภาคใต้ เช่น เอกชัย ศรีวิชัย ฉัตรชัย มงคลชัย อันดา มนต์ใต้ ประกายแสง เตียว เดชอุดม ภิญญู พันทาง วงบาโรย วงลังกาวิ และ ได้รับเชิญเป่าปี่ประกอบภาพยนตร์ เรื่อง “ครูแก” ของอรรถวิจิตรฟิล์ม

ด้วยความรักและความซาบซึ้งในดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ จึงมีแรงบันดาลใจที่จะปลุกฝังให้เด็กและเยาวชนรุ่นหลังได้เห็นคุณค่าและช่วยกันอนุรักษ์ปี่มโหรีให้สูญหาย ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้เริ่มรวมกลุ่มสร้างลูกคู่หนังตะลุงในตำบลบ้านพรุเพื่อรองรับหนังตะลุงใหม่ๆ เริ่มมีการสอนดนตรีพื้นบ้านให้กับผู้สนใจที่จะเป็นลูกคู่หนังตะลุง พ.ศ.๒๕๓๑ ก่อตั้งศูนย์ฝึกเทพขุมนุมนในตำบลบ้านพรุ เปิดสอนดนตรีพื้นบ้านให้กับผู้สนใจทั่วไป และเป็นวิทยากรสอนดนตรีพื้นบ้านให้กับสถาบันการศึกษาหลายแห่งในจังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ครูประพันธ์ สนใจเรียนโน้ตดนตรีไทยโดยเริ่มพัฒนาการสอนเป่าปี่ด้วยโน้ตดนตรีไทย จนในปี พ.ศ.๒๕๔๕ ได้คิดประดิษฐ์เครื่องกลึงขนาดเล็กสำหรับทำปี่ ผลิตปี่ด้วยตนเองจนได้ปี่ที่มีคุณภาพ ราคาถูก สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนและจำหน่ายแก่ผู้สนใจทั่วไป

องค์ความรู้

ครูประพันธ์ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดนตรีพื้นบ้าน โดยเฉพาะการเป่าปี่ สามารถใช้ฝึกฝนเพลงปี่จนเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว และสามารถผลิตปี่ได้อย่างมีคุณภาพ สามารถถ่ายทอดการฝึกเป่าปี่ให้กับผู้สนใจ มีการพัฒนาเทคนิคการสอนโดยจัดเทียบเสียงปี่ไทยกับโน้ตสากล จัดทำเป็นแผนผังระดับเสียงของปี่ เพื่อให้ผู้เรียนฝึกไล่เสียงและเข้าใจง่ายขึ้น

การถ่ายทอดความรู้

ครูประพันธ์ ถ่ายทอดความรู้ทางด้านศิลปกรรม ดนตรีพื้นบ้าน (เป่าปี่) ดังนี้

การศึกษาในระบบ : สอนดนตรีเป่าปี่ให้กับนักเรียนในโรงเรียนวัดเทพชุมนุม โรงเรียนบ้านคลองหะ โรงเรียนเทศบาล ๔ วัดคลองเรียน และโรงเรียนบ้านบางกล้า ในจังหวัดสงขลา

- การศึกษานอกระบบ :**
- ❖ ศูนย์ฝึกศิลปพื้นบ้านอำเภอบางกล่ำ ตำบลท่าช้าง อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา
 - ❖ ศูนย์ฝึกวัดน้ำกระจาย ตำบลพะวง อำเภอเมืองฯ จังหวัดสงขลา
 - ❖ ศูนย์ฝึกเทพชุมนุม ต.บ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
 - ❖ ศูนย์ฝึกสภาวัฒนธรรมอำเภอกระแสดินธุ์

การศึกษาตามอัธยาศัย : เป็นวิทยากรให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งวิทยากรให้ความรู้เครื่องดนตรีพื้นบ้านในรายการคุยเพลินเรื่องงานเมือง ทางสถานีวิทยุคลื่นความคิด FM ๑๐๑ MHz เดือนละ ๑ ครั้ง และให้ความรู้ผ่านรายการชีวิตทั่วไทยทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๗ สี

วิธีการถ่ายทอดความรู้

ครูประพันธ์ ฝ้ายแสง ถ่ายทอดความรู้หลากหลายรูปแบบ อาทิ ให้ผู้เรียนติดตามดูหนังตะลุงในคณะต่างๆ ใช้ทักษะสังเกตวิเคราะห์การเล่นดนตรี โดยเริ่มแรกจะสอนให้ตีฉิ่งเพื่อฟังจังหวะให้เป็น โดยฝึกตีฉิ่งประกอบการเล่นดนตรีของนักดนตรีรุ่นพี่ จากนั้นฝึกตีโหม่งจนชำนาญ สามารถร่วมวงกับรุ่นพี่ได้ และสุดท้ายฝึกให้ตีทับ ตีกลอง จนชำนาญสามารถร่วมวงกับผู้อื่นได้ หากใครมีความสามารถพิเศษและมีความสนใจที่จะเรียนเป่าปี่หรือสีซอ ก็จะสอนให้ต่อไป

หลักการสอนเป่าปี่แบบดั้งเดิมจะสอนแบบตัวต่อตัว ไล่เสียงระดับต่างๆ และฝึกกระบายลม สอนจากเพลงง่าย ไปหาเพลงยาก แล้วฝึกเป่าเพลงเขตรูปแบบต่างๆ แต่ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนโน้ต ศึกษาแผนผังระดับเสียงของปี่ ฝึกไล่เสียงตามแผนผัง เรียนเป่าปี่ด้วยโน้ตจากเพลงสั้นๆ เมื่ออ่านโน้ตได้ชำนาญแล้วให้เรียนเพลงที่ยาวขึ้นพร้อมทั้งสอนลูกเล่น (แม่ไม้) ต่างๆ ให้

การที่ ครูประพันธ์ ฝ้ายแสง เป็นบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม (ดนตรีพื้นบ้าน) เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

นายประพันธ์ ไผ่เส็ง เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๗ ที่อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา เป็นบุตรคนที่ ๒ ในจำนวนพี่น้อง ๒ คน ของนายเฉลิม ไผ่เส็ง และนางแชนม ไผ่เส็ง สมรสกับ นางสาวประคอง นวลงาม มีบุตรชาย ๑ คน บุตรหญิง ๑ คน ได้แก่ นายสัตยา ไผ่เส็ง และนางสาวอภิญญา ไผ่เส็ง

การศึกษา

- ❖ พ.ศ. ๒๕๐๗ ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนโคกพะยอม อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

เกียรติคุณที่ได้รับ ได้แก่

- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๕ โล่พร้อมถ้วยเกียรติยศชนะเลิศการแข่งขันหนังสือส่งงานสงกรานต์เทศบาลนครหาดใหญ่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๗ โล่ชนะเลิศพร้อมสร้อยคอทองคำหนัก ๓ บาท การแข่งขันหนังสือส่งงานสงกรานต์เทศบาลนครหาดใหญ่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๗ ชนะเลิศการประกวดเป่าปี่ จังหวัดสงขลา
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๗ ชนะเลิศการประกวดเป่าปี่ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ คุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านศิลปกรรม (ดนตรีพื้นบ้าน) จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ราชภัฏ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ทำเนียบ

ครุฑมัญจาคีรีไทย รุ่นที่ ๖

และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือก

ครุฑมัญจาคีรีไทย รุ่นที่ ๖

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ภาคเหนือ

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑.	นายบุญชอบ เอ็มอิม	๘๗/๑ ม.๓ ต.คลองกระจง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย ๖๔๑๑๐ โทร. ๐๕๕-๖๖๔-๔๕๕, ๐๘๑-๘๘๘-๑๗๓๙
๒.	นายจรัส โยธา	๘๗/๑๑ ม.๑ ต.เขากวางทอง อ.หนองฉาง จ.อุทัยธานี ๖๑๑๑๐ โทร. ๐๘๑-๙๗๒-๙๘๑๓, ๐๕๖-๕๓๓-๓๒๖
๓.	นายทองคำ เข้มทองคำ	๒/๑ ม.๓ ต.โกรกกลาง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย ๖๔๑๗๐ โทร. ๐๘๑-๐๔๕-๓๔๘๖
๔.	นายทองปาน เผ่าโสภา	๑๖๓ ม.๑๔ ต.หนองกุลา อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก ๖๕๑๔๐ โทร. ๐๘๖-๒๐๖-๓๖๘๐
๕.	นายสำรวย ทวีทรัพย์	๔๕๐ ม.๒๑ ต.ปางมะค่า อ.ขามเฒ่าลักษ์บุรี จ.กำแพงเพชร ๖๒๑๔๐ โทร. ๐๘๙-๒๒๕-๑๒๕๘
๖.	นายอินสอน สุริยงค์	๑๓๕ ม.๖ ต.ออนเหนือ อ.แม่เอน จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๓๐ โทร. ๐๘๑-๘๘๔-๒๐๙๒, ๐๕๓-๘๕๕-๓๕๓
๗.	นายจักรพันธ์ ชัยแปง	๒๓ ม.๔ ต.สันนาเม็ง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๑๐ โทร. ๐๘๖-๑๘๐-๕๕๘๐, ๐๕๓-๓๙๘-๔๕๕
๘.	นางสีนวล หมวกทอง	๑๓๙/๑ ม.๙ บ้านน้ำใสใต้ ต.ชัยชุมพล อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๑๓๐ โทร. ๐๘๑-๓๗๙-๓๒๔๗, ๐๕๕-๔๕๐-๖๓๑
๙.	นายสมบุญ ใจสูง	๓๓๐/๓ ม.๓ ต.แม่ตาวแพะ อ.แม่สอด จ.ตาก ๖๓๑๑๐ โทร. ๐๕๕-๕๔๒-๑๔๐, ๐๘๖-๑๐๕-๔๙๕๙
๑๐.	นายอินสม สิทธิตัน	๕๒ ม.๓ ต.บ้านไผ่ อ.บ้านไผ่ จ.ลำพูน ๕๑๑๓๐ โทร. ๐๕๓-๕๙๑-๒๖๓, ๐๘๙-๕๕๒-๓๙๓๔
๑๑.	นายเกษม ดวงงาม	๒๓ ม.๓ ต.กีดช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๕๐ โทร. ๐๘๗-๑๗๗-๑๗๕๕, ๐๕๓-๖๕๖-๔๒๘
๑๒.	นายโกวิท สุขประเสริฐ	๕๑ ม.๘ ต.เหมืองจี้ อ.เมือง จ.ลำพูน ๕๑๑๒๐ โทร. ๐๕๓-๕๗๓-๖๖๙, ๐๘๙-๑๙๑-๒๕๐๑
๑๓.	นายเบญจพล สิทธิประณีต	๘-๑๐ วัดเกต อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๐๐๐ โทร. ๐๘๙-๕๕๕-๐๐๘๙, ๐๕๓-๒๔๕-๖๖๓
๑๔.	นายประทีป สุขโสภา	๘๒/๘ ม.๒ ต.ย่านยาว อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย ๖๔๑๑๐ โทร. ๐๕๕-๖๔๑-๓๖๗, ๐๘๑-๗๘๖-๗๕๙๗

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑๕.	นางพยอม ถิ่นถา	๒๓๘ ม.๒ ต.แม่คำมี อ.เมือง จ.แพร่ ๕๔๐๐๐ โทร. ๐๘๕-๗๑๐-๕๙๙๗, ๐๕๔-๕๒๑-๔๙๓
๑๖.	นางพันทิพา สิงห์ชิต	๘๖๗/๑๑๔ ม.๙ ต.นครสวรรค์ตก อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ โทร. ๐๘๗-๘๔๘-๓๘๖๑, ๐๕๖-๒๒๑-๒๐๗ ต่อ ๑๔๑
๑๗.	นายมานิตย์ เจริญเกษมทรัพย์	๑๒๑/๗ ม.๑๓ ต.เวียงชัย อ.เวียงชัย จ.เชียงราย ๕๗๒๑๐ โทร. ๐๘๕-๐๔๑-๓๔๙๖
๑๘.	นายสมทรัพย์ ศรีสุวรรณ	๔๕ ม.๖ ต.บ้านกาด อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๖๐ โทร. ๐๕๓-๔๘๙-๒๒๖
๑๙.	นายประเสริฐ ประดิษฐ์	๑๐๐/๑๐ ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐ โทร. ๐๕๓-๖๑๑-๒๘๒ ต่อ ๑๑๖, ๐๘๑-๗๘๔-๕๑๑๘
๒๐.	นายสันติ อภัยราช	๒๐๒/๑๔ ม.๓ ต.นครชุม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐ โทร. ๐๘๑-๔๗๕-๕๕๕๗, ๐๕๕-๗๓๘-๘๒๔
๒๑.	รศ.อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว	๒๒๒/๒๗ ต.ฟ้าฮ่าม อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๐๐๐ โทร. ๐๘๑-๙๖๑-๙๒๘๐, ๐๕๓-๘๕๔-๘๑๙

คุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑.	นายบุญสวน แคนตะ	๒๖/๒ ม.๑๕ ต.โคกสะอาด อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๓๐ โทร. ๐๘๑-๐๐๔-๓๒๐๖
๒.	นางนงนุช จันท์แจ่ม	๑๒๔/๑ ม.๔ ต.ตรมไพร อ.ศีขรภูมิ จ.สุรินทร์ ๓๒๑๑๐ โทร. ๐๘๗-๒๔๔-๐๕๓๘
๓.	นายบุญมี ล้อมวงค์	๑๗๐ ม.๕ บ้านปะอ่าว ต.ปะอ่าว อ.เมืองจ.อุบลราชธานี ๓๔๐๐๐ โทร. ๐๘๑-๕๔๘-๔๒๙๒
๔.	นายป่วน เจียวทอง	๖๘ ม.๓ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ ๓๒๐๐๐ โทร. ๐๘๑-๓๐๙-๔๓๕๒
๕.	นายสุด กัณหารัตน์	๑๙๓ ม.๑๑ ต.นาหนองกุ่ม อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ ๓๖๑๕๐ โทร. ๐๘๑-๑๘๕-๒๘๓๖, ๐๔๔-๘๘๓-๐๓๙
๖.	นางสุนันทา ณ เชียงคำ	๑๙๕ ม.๘ บ้านนางวาน ต.ม่วงใหญ่ อ.โพธิ์ไทร จ.อุบลราชธานี ๓๔๓๔๐ โทร. ๐๘๖-๐๐๑-๑๒๓๐, ๐๘๖-๕๖๔-๖๕๗๖

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๓๗.	นางจินดา บุษสระเกษ	๓ ม.๒ ต.บ้านใหม่ อ.หนองบุญมาก จ.นครราชสีมา ๓๐๕๑๐ โทร. ๐๘๑-๐๗๔-๓๗๙, ๐๔๔-๓๓๐-๑๒๔
๓๘.	นางวิไลวรรณ ธาณี	๓๖/๑ ม.๑๐ ต.บุเปือย อ.น้ำยืน จ.อุบลราชธานี ๓๕๒๖๐ โทร. ๐๘๕-๗๗๒-๙๑๖๙, ๐๔๕-๓๓๓-๐๐๗
๓๙.	นายกมนตรีโรจน์ นวัตกรรมบริหาร	๙๓๒ ถ.หลักเมือง ต.โนนเมือง อ.เมือง จ.สุรินทร์ ๓๒๐๐๐ โทร. ๐๔๔-๕๑๒-๕๘๗
๔๐.	นายจำนงค์ กาหลง	๖๘ ม.๑๓ บ้านวังบัวเหลือง ต.เพ็ญ อ.เพ็ญ จ.อุดรธานี ๔๑๑๕๐ โทร. ๐๘๖-๒๒๙-๘๙๙๖, ๐๔๒-๒๗๙-๑๓๐
๔๑.	นายธรรมรงค์ แก้วโบราณ	๖๖๖/๒๖ ต.โนนเมือง อ.เมืองจ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทร. ๐๘๖-๒๒๓-๕๓๖๓, ๐๔๓-๒๗๐-๗๒๔
๔๒.	นายสมหมาย ศรีเมืองแก้ว	๒๑/๑๗ ชุมชนโพธิ์วาราม ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี ๔๑๐๐๐ โทร. ๐๘๙-๙๓๗-๗๗๖๑
๔๓.	นางสังวาลย์ จำปาทอง	๑๔๑/๒ ซ.๖ บ้านตุ้ม ต.โนนเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทร. ๐๘๔-๙๕๓-๗๕๕๖
๔๔.	นายสำรอง สาธุกการ	๒๓๒ ม.๑๗ ต.โพนงาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ๔๑๑๓ โทร. ๐๘๑-๐๕๔-๔๕๕๘
๔๕.	นางสุนันทา ศิริมาตย์	๘๙ ม.๔ ต.กุดหมากไฟ อ.หนองวัวซอ จ.อุดรธานี ๔๑๒๒๐ โทร. ๐๘๓-๑๔๓-๕๐๗๓
๔๖.	นางอังคนางค์ ศิริมณี	๑๕๒ ม.๘ บ้านโคกสาร ต.โคกสาร อ.ขามเฒ่า จ.อำนาจเจริญ ๓๗๒๑๐ โทร. ๐๘๙-๐๒๙-๐๒๒๖
๔๗.	นางกรมศิลป์ ดวงจันทร์	๑๗๒ ม.๓ ต.กุดดินจี่ อ.นากลาง จ.หนองบัวลำภู ๓๙๓๕๐ โทร. ๐๘๗-๘๕๖-๔๖๐๖
๔๘.	นายเชษฐवाल บุญออก	๑๙๙ ม.๑ บ้านขามใหญ่ ต.ขามใหญ่ อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ๓๕๐๐๐ โทร. ๐๘๑-๘๗๖-๙๙๗๕, ๐๔๕-๓๑๑-๘๖๒
๔๙.	นายบุญหนา บุญมี	๖๖ ม.๕ ต.บะ อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ ๓๒๑๒๐ โทร. ๐๘๑-๔๑๐-๔๖๒๒, ๐๔๔-๕๑๗-๒๙๗
๕๐.	นายสุรจิตต์ จันทรสภา	๒๘ ถ.พุทธเจริญ ต.มุกดาหาร อ.เมือง จ.มุกดาหาร ๔๙๐๐๐ โทร. ๐๘๑-๙๓๖-๕๔๖๒, ๐๔๒-๖๑๑-๒๘๘

ธรรมนูญปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ภาคกลางและภาคตะวันออก

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑.	นายไสว ศรียา	๔๔/๒ หมู่ ๖ ต.หินตั้ง อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๐ โทร. ๐๓๗-๓๘๔-๐๙๓
๒.	นายวิชัย เจริญใจ	๕๖ หมู่ ๒ ต.มิตรภาพ อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี ๑๘๑๘๐ โทร. ๐๓๖-๓๔๑-๕๑๓
๓.	นายพงษ์ลักษณ์ สุวรรณมาลี	๑๑๔ หมู่ ๔ ต.สัมปทาน อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม ๗๓๑๒๐ โทร. ๐๘๑-๘๐๘-๑๔๑๘, ๐๓๔-๓๘๙-๕๕๘
๔.	นายประสพสุข อิงคะวาระ	๓๓/๖ หมู่ ๘ เขตบางบอน กทม. ๑๐๑๕๐ โทร. ๐๘๑-๓๓๔-๔๔๖๙, ๐๒-๙๖๕-๙๑๙๓
๕.	นายสุนทร เขาวนะพานิช	๑๖๕ หมู่ ๖ ทวีหัว อ.ศรีมหาโพธิ จ.ปราจีนบุรี ๒๕๑๔๐ โทร. ๐๘๙-๐๑๕-๗๔๘๘
๖.	นายประสาธ เทศรัมย์	๒๑๐ หมู่ ๑ ต.ลำนารายณ์ อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี ๑๕๑๓๐ โทร. ๐๘๑-๗๕๙-๐๔๘๓, ๐๓๖-๕๖๑-๔๒๕
๗.	นางดวงเนตร ดุริยพันธุ์	๑๑๑ แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐ โทร. ๐๘๑-๘๖๗-๙๙๔๑, ๐๒-๒๘๑-๒๗๓๔
๘.	นางสาวถนอมศรี อภัยพลชาญ	๒๕/๑ ซอยรามบุตรี แขวงวัดชนะสงคราม เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐ โทร. ๐๒-๒๘๑-๒๖๕๐
๙.	นายปิยวัฒน์ ศิริเลิศ	๙๖ ถ.หทัยราษฎร์ ๓ (ซอยใจบุญแยก ๘) แขวง/เขตมีนบุรี กทม. ๑๐๕๑๐ โทร./โทรสาร ๐๒-๕๑๗-๘๗๓๗, ๐๘๑-๖๘๒-๒๕๒๑
๑๐.	นางถนอม คงยิ้มละมัย	๘ หมู่ ๑ ต.หนองปรือ อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี ๗๖๑๔๐ โทร. ๐๘๑-๗๙๑-๗๖๖๑, ๐๓๒-๔๔๖-๔๔๔
๑๑.	นายพุทธ ตันมณี	๓๖ หมู่ ๑๒ อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี ๒๒๑๖๐ โทร. ๐๘๑-๙๘๔-๒๓๕๕

ครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ภาคใต้

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑.	พระครูศาสนกิจจาทร ไชติปาโล	วัดลานแชะ เลขที่ ๓ หมู่ที่ ๑ ต.นาขยาด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง ๙๓๑๑๐ โทร. ๐๗๕-๖๓๑-๒๓๑, ๐๘๖ ๒๕๓๕๗๐๓
๒.	นายจำรัส ภูมิภูถาวร	๙/๙ หมู่ที่ ๓ บ้านกุ่ม ช.แม่กลิ้ง ต.รัชฎา อ.เมืองฯ จ.ภูเก็ต ๘๓๐๐๐ โทร.๐๗๖-๒๕๐-๕๘๖, ๐๘๙ ๕๘๙๓๖๓
๓.	นายสุเมธ มีลือ	๓๑ หมู่ที่ ๑๒ ต.ต้นยวน อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี ๘๕๒๕๐ โทร. ๐๘๗-๒๖๓-๓๗๔๓
๔.	นายประจวบ ทีปจรัญกุล	๕๒ ม.๕ ต.เกาะขยอ อ.เมืองฯ จ.สงขลา ๙๐๑๑๐ โทร. ๐๘๐-๐๑๙-๖๑๘๘
๕.	นายสทิษฐ์ ทองวิจิตร	๑๙๕/๑ ม.๙ ต.บางจาก อ.เมืองฯ จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๓๓๐ โทร. ๐๗๕-๓๙๙-๐๗๒, ๐๘๑-๙๗๘-๓๕๗๕
๖.	นางสมศรี ชอบกิจ	๑๐ ม.๕ ต.ย่านซื่อ อ.ควนโดน จ.สตูล ๙๑๑๖๐ โรงเรียนควนโดนวิทยา อ.ควนโดน จ.สตูล ๙๑๑๖๐ โทร. ๐๗๕๗๓๕-๑๒๗, ๐๘๙-๕๖๔-๗๙๘๑
๗.	นายประพันธ์ ไฝเส็ง	๒๖ ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ๙๐๒๕๐ โทร. ๐๗๕-๒๑๐-๕๙๕, ๐๘๑-๘๙๖-๖๕๓๘

คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ที่ ๒/๒๕๕๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกคุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนงานวิจัยและพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยเศรษฐกิจพอเพียง และภูมิปัญญาไทย โดยได้กำหนดให้มีการสรรหาและคัดเลือกคุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ซึ่งเป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสาน ภูมิปัญญาด้านหนึ่งด้านใด ใน ๙ ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และด้านโภชนาการ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นคุรุภูมิปัญญาไทยจากสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา ทั้ง ๓ รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต่อไป

เพื่อให้การดำเนินการสรรหาและคัดเลือกคุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกคุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ขึ้น โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. คณะทำงานอำนวยการสรรหาและคัดเลือกคุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ประกอบด้วย

๑) นายอำรุง จันทวานิช	ที่ปรึกษา
๒) นางสาวสิริพร บุญญานันต์	ที่ปรึกษา
๓) นายนพพร สุวรรณรุจิ	ที่ปรึกษา
๔) นายสวัสดิ์ ตี๋ชื่น	ที่ปรึกษา
๕) นายหนันทสาร สีสลับ	ที่ปรึกษา
๖) นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล	ที่ปรึกษา
๗) นายพิสิฐ เจริญวงศ์	ประธานคณะกรรมการ
๘) นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษม	รองประธานคณะกรรมการ
๙) พันเอกหญิงมุกดา ซื่อมาก	คณะกรรมการ
๑๐) นายไพบุลย์ แจ่มพงษ์	คณะกรรมการ
๑๑) นางสาวอรอนงค์ เนตรสุภลักษณ์	คณะกรรมการ
๑๒) นายอรุณ ทิพย์วงศ์	คณะกรรมการ

๑๓) นายพนม ศรศิลป์	คณะทำงาน
๑๔) นายสมชาย สมานตรระกูล	คณะทำงาน
๑๕) นายสัมฤทธิ์ สุภามา	คณะทำงาน
๑๖) นายประพนธ์ พลอยพุ่ม	คณะทำงาน
๑๗) นายสมคะเน คำจูน	คณะทำงาน
๑๘) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิลปชัย กงตาล	คณะทำงาน
๑๙) นายประยงค์ รัตนรงค์	คณะทำงาน
๒๐) นายกอเ็ม หมื่นเหม	คณะทำงาน
๒๑) นายสุจรีต บัวพิมพ์	คณะทำงาน
๒๒) นายประเสริฐ เฉยติช	คณะทำงาน
๒๓) นางพจมาน พงษ์ไพบูลย์ (ผู้แทน สพฐ.)	คณะทำงาน
๒๔) ผู้แทนสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน	คณะทำงาน
๒๕) นายตรีวิทย์ วินิชสำเภาทิพย์	คณะทำงาน
๒๖) นางสาววรรรัตน์ อภินันท์กุล	คณะทำงาน
๒๗) นายสุรชัย ขยัน	คณะทำงาน
๒๘) นายสนธยา เสนเอี่ยม	คณะทำงาน
๒๙) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาระ มุขดี	คณะทำงาน
๓๐) นางสาวลี เพ็ญศิริ	คณะทำงาน
๓๑) นายวิทยา คชสิทธิ์	คณะทำงาน
๓๒) นางสาวสุรีย์ นาคนิยม	คณะทำงาน
๓๓) นายจิรวัดน์ สว่างวงศ์	คณะทำงาน
๓๔) นายถวัลย์ มาศจรัส	คณะทำงานและเลขานุการ
๓๕) นางสาวพุมิสา อัครกะพู	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๖) นางสาวสมปอง สมญาติ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๗) นายนภมณฑล สิบหมื่นเปี่ยม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๘) นางสาวณุตตรา แทนขำ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่

ให้คณะทำงานอำนวยการสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. พิจารณาหลักเกณฑ์การสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทยและแบบเสนอผู้ทรงภูมิปัญญาเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทย โดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม
๒. กำหนดคณะทำงานสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ เพิ่มเติมในส่วนภูมิภาค
๓. พิจารณาตัดสินผลการคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทยเพื่อเสนอเลขาธิการสภาการศึกษาลงนามประกาศผลการยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖
๔. อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๒. คณะทำงานสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ในส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย

๒.๑ คณะทำงานสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย ภาคเหนือ ประกอบด้วย

๑) นางสาวรอนงค์ เนตรสุภลักษณ์	ประธานคณะทำงาน
๒) นายอรุณ ทิพย์วงศ์	รองประธานคณะทำงาน
๓) นายประทีป อินแสง	คณะทำงาน
๔) นายตรีวิทย์ วินิชสำเนาทิพย์	คณะทำงาน
๕) นายเสริมศิษฐ์ พิมพ์พันธ์ดี	คณะทำงาน
๖) ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต ๑	คณะทำงาน
๗) ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต ๑	คณะทำงาน
๘) นางนาถยา ผิวมันกิจ (ผู้แทนสถาบัน กศน. ภาคเหนือ)	คณะทำงาน
๙) นางสาวสมปอง สมญาติ	คณะทำงานและเลขานุการ

๒.๒ คณะทำงานสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

๑) นายสมคะเน คำจูน	ประธานคณะทำงาน
๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิลป์ชัย กงตาล	รองประธานคณะทำงาน
๓) นายนิคม ชมภูหลง	คณะทำงาน
๔) นายปรีชา พาลูกา	คณะทำงาน
๕) นายธนากร ผุงศรีรี	คณะทำงาน
๖) นางสาวนพกนก บุรุษนันท์	คณะทำงาน
๗) นางกุลธิดา รัตน์โกศล	คณะทำงาน
๘) ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต ๑	คณะทำงาน
๙) ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑	คณะทำงาน
๑๐) นางเงินยวง ประภาษา (ผู้แทน สพท.ขอนแก่น เขต ๑)	คณะทำงาน
๑๑) ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑	คณะทำงาน
๑๒) นายวราพงษ์ วรรณพิทักษ์	คณะทำงาน
๑๓) นายนภมณฑล ลิบหมื่นเปี่ยม	คณะทำงานและเลขานุการ

๒.๓ คณะทำงานสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย ภาคกลางและภาคตะวันออก ประกอบด้วย

๑) นายพนม ศรศิลป์	ประธานคณะทำงาน
๒) นายสมชาย สมนตระกุล	รองประธานคณะทำงาน
๓) นางอัญชลี ไตอุส่าห์	คณะทำงาน
๔) นางวีชรินทร์ โกสสินเจริญชัย	คณะทำงาน
๕) นายวิทยา ตุงคะเสน	คณะทำงาน
๖) นายประเวช สุขประสงค์	คณะทำงาน
๗) นายประสาน เสถียรพันธ์
(ผู้แทน สพท.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑)	คณะทำงาน

๘) นายอุดมศักดิ์ พลอยบุตร (ผู้แทน สพท. ลพบุรี เขต ๑)	คณะทำงาน
๙) นางสาวฐิติภัทร ประสิทธิ์พร (ผู้แทน สพท. ลพบุรี เขต ๑)	คณะทำงาน
๑๐) นางกรุณา ฐูปแพร (ผู้แทน สพท. นครปฐม เขต ๑)	คณะทำงาน
๑๑) นายทรงเกียรติ กลิ่นมาลี (ผู้แทน สพท. เพชรบุรี เขต ๑)	คณะทำงาน
๑๒) นายถวัลย์ มาศจรัส	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๓) นางสาวพุดธิสาร์ อัครกะพู	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๔ คณะทำงานสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย ภาคใต้ ประกอบด้วย

๑) นายประยงค์ รณรงค์	ประธานคณะทำงาน
๒) นายกอเจ็ม หมื่นเหม	รองประธานคณะทำงาน
๓) นายปัญญา เลิศไกร	คณะทำงาน
๔) นางสาวพรทิพย์ ชาทะรัตน์	คณะทำงาน
๕) นายบุญกุล สุขทิพย์	คณะทำงาน
๖) นางจิราภรณ์ ก่อเกียรติยากุล	คณะทำงาน
๗) นางสาวพนิตนันท์ เพชรนาค	คณะทำงาน
๘) นายสุรศักดิ์ กุลวงศ์ (ผู้แทน สพท. สุราษฎร์ธานี เขต ๑)	คณะทำงาน
๙) นายสุเทพ นาครัตน์ (ผู้แทน สพท. ภูเก็ต)	คณะทำงาน
๑๐) นายสมพงษ์ สุวรรณชาติ (ผู้แทน สพท. สงขลา เขต ๑)	คณะทำงาน
๑๑) นางสาวณัฐตรา แทนขำ	คณะทำงานและเลขานุการ

หน้าที่

ให้คณะทำงานสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ในส่วนภูมิภาค มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงภูมิปัญญาเพื่อการยกย่องเป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ โดยดำเนินการประเมินเชิงเอกสารและลงพื้นที่ภาคสนามประเมินผลเชิงประจักษ์
๒. รวบรวมและสรุปผลการสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ เพื่อนำเสนอคณะทำงานอำนวยการสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ เพื่อพิจารณาตัดสินผลการคัดเลือก
๓. จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานผู้ทรงภูมิปัญญาที่ได้รับการคัดเลือกเป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖
๔. อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะทำงานอำนวยการสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายออรุณ จันทวานิช)

เลขาธิการสภาการศึกษา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ	เลขาธิการสภาการศึกษา
นายนพพร สุวรรณรุจิ	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.พิสิฐ เจริญวงศ์	ผู้อำนวยการศูนย์ภูมิภาคว่าด้วยโบราณคดี และวิจิตรศิลป์ (SPAFA)
ดร.สวัสดิ์ ตีชีน	ข้าราชการบำนาญ
ดร.จิรพรรณ ปุณเกษม	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

บรรณาธิการ

นายถวัลย์ มาตจรัส	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้
-------------------	---

ผู้เขียน/ผู้เรียบเรียง

นายกอเ็ม หมื่นเหม	รองผู้อำนวยการ สพท.สตูล
นายสุเทพ นาครัตน์	รองผู้อำนวยการ สพท.ภูเก็ต
นางสุรศักดิ์ กุลวงศ์	หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ สพท.สุราษฎร์ธานี เขต ๑
นายนุกูล สุขทิพย์	ศึกษานิเทศก์ สพท.นครศรีธรรมราช เขต ๑
นางสาวพรทิพย์ ขาตะรัตน์	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สถาบัน กศน./ภาคใต้
นางจิราภรณ์ ก่อเกียรติยากุล	ศึกษานิเทศก์ สพท.ยะลา เขต ๑
นางสาวพนิตนันท์ เพชรนาค	นักวิชาการศึกษา สพท.ระนอง
นางสาวณัฐตรา แทนขำ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สกศ.

ผู้ประสานงานภาค

นางสาวณัฐตรา แทนขำ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
--------------------	-------------------------

ผู้ประสานงานการพิมพ์

นางสาวปิยะมาศ เม็ดไธสง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
------------------------	-------------------------

ผู้พิมพ์ต้นฉบับ/รูปเล่ม

นางสาวบุศรา บุญเกิด	
---------------------	--

ผู้ออกแบบปก

นายถวัลย์ มาตจรัส	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นายธรรมนันท์ ยำจิตหมั่น	